

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ARCHIVNICTVÍ A POMOCNÝCH VĚD HISTORICKÝCH

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ARCHIVNICTVÍ A POMOCNÝCH VĚD HISTORICKÝCH

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

SPOLEK PRO ZBUDOVÁNÍ MOSTU PŘES ŘEKU MALŠI
V DOUDLEBECH

Vedoucí práce: doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.

Autor práce: Rudolf Zíka

Studijní obor: Historie - Archivnictví

Ročník: Čtvrtý

2010

ANOTACE

Práce „Spolek pro zbudování mostu přes řeku Malši v Doudlebech“ se zabývá činností stejnojmenného spolku, který byl založen v roce 1905 a jeho fungování sahá až do konce roku 1937. Práce je rozdělena do osmi kapitol. První kapitola představuje literaturu a prameny použité v této práci. Druhá část se zabývá vývojem spolkové činnosti a spolkového práva v českých zemích. Třetí informuje o historii obce od jejího založení, až po dobu první republiky. Čtvrtá ukazuje důvody, proč byl spolek založen. V páté kapitole je popsána činnost spolku od jeho založení po zánik. Šestá přináší informace o financování činnosti spolku. V sedmé najdeme rozdělení členů spolku a dva medailony nejvýznačnějších z nich. Závěrečná část je shrnutím celé práce. Na konci práce se nachází seznam použité literatury, pramenů a přílohy. Přílohy tvoří tabulky, grafy a fotografický materiál.

ANNOTATION

The Bachelor's thesis „Association for the construction of a bridge across the river Malše in Doudleby” activities of the same name association, which was founded in 1905 and its operation extends to the end of 1937. The thesis is divided up into eight chapters. The first chapter presents the literature and sources used in this thesis. The second deals with the development of activities and federal law in the Czech lands. Third informs about the history of the village since its inception, up to the First Republic. The fourth shows the reasons why the association was founded. The fifth chapter describes the activities of the association since its creation to termination. The sixth provides information on the funding of the association. Found in the seventh division association members and two medallions of the most important of them. The final section deals with a summary of the thesis. There is a list of literature used sources and supplements at the end of the thesis. The supplements are composed by tables, graphs and photographs.

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenu a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentu práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provázanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem odhalování plagiátu

Doudleby - Straňany 23. prosince 2010

.....

Obsah

Poděkování.....	7
1. Úvod.....	8
2. Vývoj spolkové činnosti.....	11
2.1. Od počátků spolčování do roku 1866.....	11
2.2. Období platnosti spolkového zákona z roku 1867.....	14
2.3. Od zavedení spolkového zákona z roku 1951 do současnosti.....	17
3. Historie obce Doudleby.....	19
4. Příčiny vzniku spolku.....	24
5. Struktura spolku.....	27
6. Činnost spolku.....	34
6.1. Období 1905 – 1924.....	34
6.2. Období 1925 – 1929.....	39
6.3. Období 1930 – 1937.....	52
7. Financování spolku.....	55
8. Členská základna spolku.....	59
9. Závěr.....	63
10. Seznam zkratek.....	65
11. Použitá literatura a prameny.....	66
12. Seznam příloh.....	68

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat všem, kdo mi byli nápomocni při vypracování této práce. Největší dík patří vedoucí mé práce doc. PhDr. Marii Ryantové, CSc za její cenné rady, připomínky a konzultace a především trpělivost, kterou se mnou po celou dobu měla. Dále bych chtěl poděkovat PhDr. Janu Šimánkovi, který mi zpřístupnil mnoho důležitých pramenů, bez kterých by tato práce nemohla vzniknout. Poděkování patří také všem pracovníkům SOKA České Budějovice.

1. Úvod

V bakalářské práci „Spolek pro zbudování mostu přes řeku Malši v Doudlebech“ se snažím o vylíčení historie a činnosti stejnojmenného spolku, který si vzal za svůj cíl postavení nového mostu v Doudlebech a zlepšení života obyvatel v obci. Na začátku této práce se věnuji vývoji spolkové činnosti v širším měřítku od jejich kořenů, až po současnost. V této části se také zajímám o spolkové zákonodárství. V dalších kapitolách jsem se snažil o představení historie Doudleb, jako místa vzniku spolku a o přiblížení okolností, které vedly k jeho založení. Než jsem se dostal k samotné činnosti spolku, rozebral jsem v páté kapitole jeho strukturu, která byla stanovena ve spolkových stanovách. Hlavní část mé práce, kterou popisují v šesté kapitole, se zabývá fungováním spolku od jeho vzniku v roce 1905 do jeho zániku v roce 1937. Ke konci své práce popisují způsoby, jak spolek získával finanční prostředky, a jeho členskou základnu.

Toto téma jsem si zvolil, protože v obci Doudleby bydlím, a tak mě obzvláště zajímá její historie a život jejích obyvatel v minulosti. I když byla obec Doudleby malá, mohla se pochlubit velmi bohatým spolkovým životem. Většina prací, které se zabývají spolkovou činností, popisuje spolkový život ve městech. Mě zaujala myšlenka „vesnického spolku“, který i přes svoje značně omezené členské a finanční zázemí dokázal zrealizovat svůj hlavní záměr, a to postavení nového mostu přes řeku Malši.

Při psaní této práce jsem musel pracovat s prameny, které nebyly doposud využívány k žádné vědecké práci. Samotný fond „Spolku pro zbudování mostu přes řeku Malši“ je uložen v SOkA České Budějovice a je rozdělen na dvě části.¹ První větší část je zpracovaná a inventarizovaná v roce 1964. Druhou část fondu tvoří přírůstky, které nebyly nikdy zpracovány. Bohužel stav fondu je v současnosti dosti nepřehledný, i přes jeho zpracování. Fond se skládá z jednoho kartonu spisů a jedné knihy, tou je deník spolku, který datuje celou dobu činnosti spolku od roku 1905 až do roku 1937, kde jsou zaznamenány zápisy valných hromad a výborových schůzí spolku. Tato kniha byla velmi cenným pramenem pro mé bádání. Spisový materiál v tomto fondu obsahuje části technických plánů mostu, korespondenci s úřady nebo velké množství výstřižků z novin, které se týkají činnosti spolku.

---

¹ SOkA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši.

Další důležitý zdroj mých informací je soubor pramenů pocházejících ze soukromého archivu, který mi zpřístupnil PhDr. Jan Šimánek.² Tento archiv byl sestaven z pozůstalostí členů spolku, které se nedostaly do SOkA České Budějovice. Soukromý fond se skládá ze dvou spolkových knih. První kniha je pokladní deník spolku z let 1905 - 1937, ve kterém jsou sepsány účty, rozvahy a vyúčtování subvencí. Bohužel pro subvenční problematiku je tento pramen příliš chaotický. Druhá spolková kniha se zabývá přijatou a odeslanou korespondencí, ale pouze v letech 1905 – 1914, a k tomu od roku 1907 je kniha nejspíše neúplná. Kromě knih je v tomto soukromém fondu také karton spolkových spisů obsahující například opis stanov spolku nebo další část korespondence s úřady.³ Stejný typ pramenu je soukromý archiv rodiny Burdů z Doudleb, ve které se nachází pozůstalost po místopředsedovi spolku Josefovi Burdovi. Oba tyto archivy nebyly nikdy zpracovány, pouze částečně rozřazeny.

V neposlední řadě jsem využíval jako velmi hodnotný zdroj materiálu pro svou práci obecní kroniku Doudleb a kroniku sboru dobrovolných hasičů z Doudleb.⁴ Tyto prameny mi pomohly především při popisu stavby nových mostů a umožnily bližší náhled na celkový život v obci během fungování spolku. Protože jiný pramen, který by detailně popisoval stavbu, jsem nenašel, předpokládám, že se nedochoval. Obě kroniky jsou uloženy na obecním úřadě v Doudlebech. Kronika obce sice má být v SOkA České Budějovice, ale do archivu byla umístěna pouze mladší obecní kronika, která popisuje události od roku 1948 až po rok 1967,⁵ která je již celá dostupná v digitalizované podobě.

Literatura k mému tématu není příliš rozsáhlá. K dějinám obce Doudleb existuje v podstatě jediná moderní publikace, která obsahuje celé dějiny obce, sepsaná v roce 2008.⁶ Ke studiu starších dějin obce je možné využít archeologickou práci Bedřicha Dubského,

---

² Soukromý archiv Jana Šimánka, Mostní spolek v Doudlebech.

³ Originál stanov se nachází v SOkA České Budějovice v nezpracované části fondu Mostního spolku.

⁴ Obecní úřad Doudleby, Obecní kronika Doudleby 1921 – 1940.; Obecní úřad Doudleby, Kronika sboru dobrovolných hasičů 1896 – 1940.

⁵ SOkA České Budějovice, Místní národní výbor Doudleby.

⁶ Šimánek, J. a kol., Doudleby – Historie, památky, tradice, Doudleby 2008.

zabývající se v jedné z kapitol také výzkumem hradiště v Doudlebech.⁷ Další práce jsou již spíše vlastivědné, staršího data vydání a jejich kvalita je nižší.⁸

K problematice spolků a dějin spolčování jsem využíval jako hlavní literaturu práci Marka Lašťovky.⁹ Další důležité práce na téma spolků, které jsem využil, jsou studie Evy Drašarové, která se zabývá spolky do roku 1918.¹⁰ Spolkovým zákonodárstvím se zabývají práce Renaty Veselé, která se zajímá o spolkové zákonodárství v praxi, a Václava Dusila a Josefa Klimenta, která pojednává o právní stránku spolčování v Československé republice.¹¹

Z periodik jsem ve své práci využil dobové noviny a časopisy z let 1926 – 1929, které popisovaly fungování spolku a především slavnostní otevření nového mostu, například pěkný článek je v časopisu Technický jih, který vydávala Technicko-hospodářská jednota v Českých Budějovicích.¹² Pracoval jsem také ale i se současnými periodiky, jako byly například Českobudějovické listy.¹³

Do přílohy této práce jsem vložil několik tabulek a grafů týkající se financování spolku a jeho členské základny, kromě toho jsem vybral nejzajímavější fotografický materiál týkající se tohoto tématu, na který jsem při své práci narazil, pro dokreslení obrazu činnosti spolku a života jeho členů v Doudlebech.

---

⁷ Dubský, B., Pravěk Jižních Čech, Blatná 1949.

⁸ Pulec, V., Doudleby, České Budějovice 1926.; Čapek, F. M., Vzácná památka v Jihočeském Doudlebsku, České Budějovice 1933.

⁹ Lašťovka, M., Pražské spolky. Soupis pražských spolku na základě úředních evidencí z let 1895 – 1990, Praha 1998.

¹⁰ Drašarová, E., Společenský život v Čechách v období neoabsolutismu – spolky padesátých let 19. století, *Paginae historiae* 1, 1992.; Drašarová, E., Soupis právních předpisů a dokumentu ke spolčovacím právu z fondu Státního ústředního archivu v Praze od poloviny 18. století do roku 1918, *Sborník archivních prací* 40, 1990.

¹¹ Veselá, R., Spolkový zákon v praxi některých brněnských fakultních spolků (1919 – 1952), Brno 1995.; Dusil, V. - Kliment, J., Spolky, shromáždění a politické strany podle práva československého, Praha 1936.

¹² Technický jih, 5. října 1929.

¹³ Českobudějovické listy, 28. února 1996.

2. Vývoj spolkové činnosti

2.1. Od počátků spolčování do roku 1866

„Pojmem spolek označujeme určitým způsobem fixované, relativně trvalé dobrovolné sdružení osob jak fyzických, tak i právnických, spojených za určitým účelem.“¹⁴ Spolčování je pro člověka přirozené, a tak je pochopitelné, že spolky jsou jedním ze základů veřejného života v demokratické společnosti. A proto také požadavek svobodného spolčování byl vždy jedním z hlavních požadavků liberálního obyvatelstva, především měšťanstva.

Spolky mají v našich zemích velmi hluboké kořeny. Moderní spolky za prvé navazují na řemeslnické cechy, které fungovaly v podstatě na principu výrobní korporace. Členství v cechu spojovalo členy jak v profesním, tak osobním životě. Cechy například pořádaly vlastní modlitby nebo mše. Ale vstup do cechu byl převážně povinný a tím se od spolků lišily. Cechy později existovaly vedle spolků až do vydání nového živnostenského řádu, který byl vydán v roce 1859 a zaručoval naprostou svobodu podnikání.

Bližší k myšlence moderních spolků byly laické náboženské spolky, do kterých členové vstupovali z vlastního přesvědčení. Tato bratrstva vznikala mimo církevní správu. Sloužila k šíření laické zbožnosti mezi obyvatelstvem a také se podílela na charitativní práci. Na tyto spolky dále navazovala literátská bratrstva, což byla skupina farníků, která se scházela kvůli zpěvu na kostelním kůru

V době renesance se začali scházet učenci a intelektuálové, tak se tvořily první učené společnosti, které jsou dalším základem pro moderní spolky, ale až v období osvícenství se tento typ spolčování naplno rozvinul. V českých zemích byla založena první učená společnost Societas Incognitorum Eruditorum v roce 1747, ovšem tato společnost fungovala pouze 4 roky. V prvních letech sedmdesátých let 18. století byla v Praze založena soukromá Učená společnost, která předcházela Královské české společnosti nauk.¹⁵

---

¹⁴ Laš'ovka, M., Pražské spolky. Soupis pražských spolků na základě úředních evidencí z let 1895 – 1990, Praha 1998, s. VII.

¹⁵ Tamtéž, s. IX.

V roce 1769 byla v Čechách založena Společnost orby a svobodných umění v Království českém. Tato společnost feudálních velkostatkářů vznikla za podpory státu, aby podpořila technický pokrok v zemědělství. V roce 1789 byla přejmenována na C. k. vlastenecko-hospodářskou společnost. Tato společnost je příkladem toho, že se spolčovalo nejen měšťanstvo, ale také šlechtický stav. Tyto společnosti byly zakládány ve všech zemích Habsburské monarchie. Pro stát byla většina výrobních, charitativních či vědeckých spolků, které podporovaly jeho snahy o modernizaci, přínosem, a tak se je nesnažila příliš kontrolovat, nebo dokonce potírat.

Vznikaly ale také takzvané tajné spolky, které byly podle státu nebezpečné. A proto se stát snažil o jejich regulaci a potlačení. Tyto snahy se rozšířily od poloviny 18. století v souvislosti se šířením tajných revolučních společností a také zednářů. Díky tajným spolkům se začal stát zajímat nejen o tyto spolky, ale celkově o celý problém spolčování. Poprvé se začaly potlačovat tajné spolky za vlády Marie Terezie. Nejstarší vládní nařízení o sledování podezřelých a tajných schůzí pochází z 26. června 1754 a bylo obsaženo v policejní instrukci pro podkomisaře ve Vídni.¹⁶ O deset let později, 23. srpna 1764, byl vydán výnos, který zakazoval založení společnosti bez řádného souhlasu panovníka. Další vlna potlačování tajných spolků začala po francouzské revoluci. Metternichovy obavy z tajných spolků a šíření revolučních myšlenek jsou dobře vidět na nařízení z 27. dubna 1801, kdy byla do přísahy státních úředníků vložena formule, že se nesmí podílet na činnosti tajných spolků.¹⁷ Tato část přísahy byla odstraněna až po roce 1848.

Až do roku 1840 se státem vydané zákony týkající se spolkové činnosti zajímaly vždy jen o jeden typ spolků a chyběl komplexní zákon, který by v sobě nesl obecné normy pro spolčování, a pro všechny druhy spolků. V roce 1840 byl dvorskou kanceláří sestaven zákon o spolcích, v kterém bylo ukotveno svobodné zakládání spolků. Nově založené spolky ale nesměly být zakázány státem. Tato norma ale nebyla nikdy uzákoněna. První spolkový zákon, který byl uveden v platnost, byl dekret dvorské kanceláře z pátého listopadu 1843. Tato

---

¹⁶ Drašarová, E., Společenský život v Čechách v období neoabsolutismu – spolky padesátých let 19. století, *Paginae historiae* 1, 1992, s. 152 – 153.

¹⁷ Drašarová, E., Soupis právních předpisů a dokumentu ke spolčovacím právu z fondu Státního ústředního archivu v Praze od poloviny 18. století do roku 1918, *Sborník archivních prací* 40, 1990, č. 2, s. 308.

norma nařizovala státní souhlas při vzniku všech spolků, podle druhu spolku musel být schválen buď císařem, dvorskou kanceláří nebo zemským úřadem.¹⁸

Ve čtyřicátých letech 19. století se začaly tvořit nově dělnické spolky. Vznikaly ještě na cechovních základech, jako podpůrné spolky, které měly za úkol podporovat své členy v době jejich pracovní neschopnosti, při ztrátě práce, nebo vyplácením podpor vdovám a sirotkům. V následujících letech se dělnické spolky rozmohly ve všech velkých městech.¹⁹

První ústava rakouského mocnářství z dubna 1848 byla počátkem velké změny v garanci právního postavení obyvatel habsburské monarchie. V paragrafu 22 dubnové ústavy se výslovně přiznává občanům právo vytvářet spolky. Tato prozatímní ústava, známá také pod názvem Pillersdorfova, zaručovala občanům kromě vytváření spolků také respektování národní rovnoprávnosti, osobní a náboženskou svobodu, svobodu tisku nebo zachování listovního tajemství.²⁰ Ale již v prosinci 1848, po porážce revoluce, byly zakázány politické a dělnické spolky.

V březnové ústavě z roku 1849 se vznik spolku podmiňoval jeho účelem a cílem. V prováděcím patentu ze dne 17. března 1849, který je také nazýván prozatímní spolkový zákon, je povoleno, aby nepolitické a nevýrobní spolky byly založeny bez úředního povolení. Měly pouze povinnost nahlásit úřadům začátek své činnosti nejméně 14 dní předem. Naproti tomu výrobní a politické spolky podléhaly spolkovému zákonu z roku 1843 a dalším normám podle svého zaměření.

Opadající revoluční vlna na začátku padesátých let 19. století nabízela prostor pro nové utužení policejního režimu v habsburské monarchii. V takzvaných Silvestrovských patentech z roku 1851, do kterých spadá také nařízení č. 246 říšského zákoníku, byly zakázány politické spolky a také ostatní spolky byly omezovány množstvím úředních nařízení. Útisk spolků vyvrcholil vydáním nového spolkového zákona 26. listopadu 1852. Tento zákon se vrátil k praxi zavedené zákonem z roku 1843, takže všechny spolky musely být povoleny státem. Politické spolky byly zakázány úplně. Po roce 1855 byl vydán

---

¹⁸ Lašťovka, M., Pražské spolky, s. XI.

¹⁹ Lašťovka, M., Pražské spolky, s. XXXII.

²⁰ Veselá, R., Spolkový zákon v praxi některých brněnských fakultních spolků (1919 – 1952), Brno 1995, s. 5.

konkordát²¹ a náboženské spolky byly vyjmuty ze spolkového zákona a svěřeny do rukou odpovídajícího diecézního biskupa, a to nařízením z 27. června 1856. Spolkový zákon z roku 1852 zůstal v platnosti dlouho po opětovném zavedení konstituční monarchie v roce 1860.²²

V šedesátých letech 19. století, po znovuzavedení konstituční monarchie, začaly spontánně a masově vznikat nové spolky, které tvořily jeden z pilířů národního uvědomění a politiky. Právě v této době vznikaly, nebo se obnovily důležité české spolky, které byly zrušené, jako například Matice česká nebo Městská beseda. Stát se snažil o kontrolu těchto subjektů, ale neodvažoval se zasahovat do jejich práce. Tehdy došlo také k rozdělení německého a českého národního života, a to vedlo k tomu, že vznikaly souběžně spolky se stejným zaměřením jak pro Čechy, tak pro Němce. V tuto dobu také byly založeny základy národně orientované tělovýchovy. V letech 1861 – 1862 byla založena Tělovýchovná jednota pražský Sokol.

2.2. Období platnosti spolkového zákona z roku 1867

Mnohem svobodnějšího spolkového práva se spolky dočkaly po uzákonění zákona „O právě spolčovacím“ č. 134/1867 ř. z. ze dne 15. listopadu 1867. Tento zákon byl součástí prosincové ústavy uzákoněné ve stejném roce, která platila pouze pro Předlitavsko. Zákon „O právě spolčovacím“ je velmi důležitý, protože nejen že platil až do konce Rakouska – Uherska, ale i po roce 1918 ho přejala československá republika a jeho novelizace platila až do roku 1951. Tento zákon povoloval dva druhy spolků, politické a nepolitické, a zákon je podle tohoto členění rozdělen na dvě části. Založení spolku nemusely schvalovat státní orgány, stačilo, když zakladatel spolku oznámil zemské vládě, v Čechách místodržitelství, že spolek zahájí svou činnost, a předložit pět exemplářů spolkových stanov. Stanovy spolku musely obsahovat pevně stanovené body. Ve stanovách nesměl chybět účel spolku, jak spolek vznikne, sídlo spolku, práva a povinnosti členů, orgány spolku, co je zapotřebí k platnosti usnesení orgánů spolku, jak se budou řešit rozpory ve spolku, kdo bude spolek zastupovat před veřejností a pravidla pro zánik spolku.²³ Zákon také upravoval možnost, kdy může být

---

²¹ Konkordát je smlouva uzavřená mezi papežským stolcem a jiným státem, která v daném státě řeší práva, záležitosti a svobody vyznání pro katolickou církev.

²² Lašťovka, M., Pražské spolky, s. XII.

²³ Veselá, R., Spolkový zákon v praxi některých brněnských fakultních spolků (1919 – 1952), Brno 1995, s. 8-9.

spolek rozpuštěn státní mocí, což bylo v případě, pokud by spolek porušil trestní zákon nebo veřejný pokoj a pořádek.²⁴

Zákon z roku 1867 umožnil svobodnější spolkovou činnost, a tak se počet spolků rychle zvětšil. Zatím co v roce 1856 existovalo v Čechách 466 spolků, v roce 1867 již bylo registrováno 1717. V roce 1869 bylo napočítáno 2651 a tento strmý vzestup pokračoval, takže v roce 1871 fungovalo v Čechách 3367 spolků. Poté nárůst spolkové činnosti ochabl, kvůli hospodářské krizi, která na Čechy dolehla v letech 1873 – 1879. Ale i přes tyto nepříznivé vlivy existovalo v roce 1876 v Čechách 4476 spolků. V habsburské monarchii tvořily české spolky 40 % všech spolků. Toto velké množství se dá vysvětlit tím, že pro české vlastence byly spolky jistou náhradní politickou scénou, když už se nemohli podílet na správě státu. Pro českého měšťana druhé poloviny 19. století měly spolky obrovský podíl na jeho společenském a osobním životě.

Příčiny vzniku spolku se lišily, spolek od spolku, a tak se dá najít mnoho typů těchto sdružení. Spolky vznikaly většinou za dosažením nějakého cíle, nebo aby sdružovaly určitou sociální vrstvu. Dále vznikaly ze společenské potřeby po rozšiřování znalostí, komunikaci mezi členy, představení technického, vědeckého nebo národohospodářského pokroku v zemědělství, průmyslu atd. Spolky sloužily ke spojení osob se stejnými náboženskými či politickými názory, vědeckými a kulturními zájmy. Úřady Habsburské monarchie rozdělávaly spolky do 18 skupin a spolky byly rozděleny podle své činnosti. Spolky se roztřídily na církevní a náboženské, dobročinné a humanitární, zaopatřovací, rentovní a penzijní ústavy a vzájemně podpůrné, pohřební, spořitelny, zastavárny, zemědělské, pro průmysl obchod a živnosti a úvěrové spolky, akciové spolky pro stavbu a provoz komunikací, pro rozvoj dopravy, pro důlní podnikání, kolonizační, pojišťovny, vědecké a umělecké, čtenářské a zábavné, tělovýchovné, akciové a poslední byly spolky nezařaditelné.²⁵

V sedmdesátých letech 19. století se značně projevila hospodářská krize, která zapříčinila zánik mnoha malých spolků chudších obyvatel, především dělníků. Začaly se ale také tvořit nové dělnické spolky, které vyrůstaly na základech spolků zaniklých v krizi. Tyto

---

²⁴ Dusil, V., Kliment, J., Spolky, shromáždění a politické strany podle práva československého, Praha 1936, s. 87.

²⁵ Drašarová, E., Společenský život v Čechách v období neoabsolutismu – spolky padesátých let 19. století, *Paginae historiae* 1, 1992, s. 129.

dělnické spolky byly mnohem radikálnější než jejich předchůdci a hlásily se k myšlenkám sociální demokracie. Zato po skončení krize a po celá 80. léta se spolkový život znovu rozrostl. Začaly se zakládat baráčnícké spolky, které kombinovaly cíle vlastenecké a dobročinné. Rozmohl se znovu Sokol, který v 70. letech ve svém rozvoji stagnoval. Od 90. let 19. století až do začátku první světové války byl trend počtu spolků mírně rostoucí a nekolísavý. Spolky stále měly velký vliv ve veřejném životě, ale i v soukromí obyvatel. Za války počet spolků přestal růst, ale ani příliš neklesal. Je to pochopitelné, protože celý veřejný život státu byl zaměřen na válku a spolky byly odsunuty na druhou kolej. Také musela odejít většina mužské populace v produktivním věku na frontu.

V roce 1918 se uvažovalo o úplně novém zákoně, který by upravoval spolčování, ale tento projekt nebyl nikdy doveden do konce. Proto dále byl v platnosti starý spolkový zákon z roku 1867, který byl jen mírně novelizován. Na spolky ale doléhaly i jiné nové zákony jako například zákon „O mimořádných opatření v době války“ či „O ohrožení republiky č. 300/1920 Sb.“ a jeho novela z roku 1933, nebo zákon „Na ochranu republiky č. 50/1923 Sb.“ Tyto zákony přitvrdily přístup státních orgánů ke spolkům a spolčování.²⁶

Období první republiky bylo pro spolky obdobím nebývalého rozmachu. Počet spolků rostl velmi rychlým tempem až do roku 1938. Hned po válce vznikalo množství dobročinných a charitativních spolků, také vznikly spolky legionářů, kteří podporovali mladý stát. Český skaut sice vznikl již v roce 1914, ale jeho rozšíření spadá také až do období po válce. V letech 1919 – 1921 byla poptávka po spolkovém životě velká, a tak vznikaly spolky všeho druhu ve velkém. V roce 1922 se počet spolků ustálil, a to platilo i po zbytek dvacátých let. Další nárůst spolkové činnosti se pak odehrál na přelomu dvacátých a třicátých let a v letech 1935 – 1937. Tyto nárůsty vznikly kvůli zakládání nových spolků státních zaměstnanců, sportovních klubů a odborových organizací.

Spolkové právo se změnilo výrazně až v pomnichovském Československu, když vláda vydala nařízení ze dne 27. ledna 1939 č.13/1939 Sb., které změnilo část stávajícího zákona. Hlavně zrušilo politické spolky a zakázalo tvorbu nových. Politické spolky se mohly změnit buď na politické strany, nebo na takzvaná zvláštní sdružení, které bylo zavedeno vládním nařízením č. 30/1939 Sb., ale tím by se spolky dostaly pod kontrolu státu a policejních

---

²⁶ Lašťovka, M., Pražské spolky, s. XIV.

orgánů. Také byl zpřísněn trestní paragraf. Protektorátní vláda svým nařízením č. 97 ze dne 31. března 1939 ještě více omezila svobodu spolků a jejich vzniku, tím že v podstatě znovu zavedla státní souhlas se vznikem a rozšířila příčiny, kdy stát může vznik spolku zamítnout. Válka a protektorátní vláda zasadila těžkou ránu spolkovému životu. Nové spolky sice vznikaly, ale počet zakázaných spolků byl vysoký, proto jejich počet klesal.

S ukončením druhé světové války stát učinil pokus napravit škody na spolcích, které na nich napáchal protektorátní režim. Náprava měla přijít prostřednictvím dekretu prezidenta republiky ze dne 25. září 1945 č. 81/1945 Sb. s názvem „O některých opatřeních v oboru spolkovém“. Dekret v podstatě zaváděl zpět v platnost spolkový zákon z roku 1867 s několika změnami a rušil platnost protektorátního nařízení č. 97. Spolky, které byly rozpuštěné a chtěly znovu fungovat, se musely do dvou měsíců nahlásit na okresní úřad. Kromě tohoto dekretu vznikly další normy, podle kterých zanikly všechny německé spolky, vznikaly nové organizace typu ROH, nebo jednotné svazy zemědělců.²⁷

Na základě voleb z roku 1946 bylo sestaveno Ústavodárné shromáždění, které mělo za úkol sestavit novou ústavu. Jednalo se v podstatě o střet dvou vizí komunistické a demokratické. Tento politický boj byl ale rozhodnut mimo půdu ústavodárného shromáždění při únorových událostech v roce 1948. Ústavní zákon č. 150/1948 Sb., také známý jako ústava 9. května. Tato ústava již byla sestavena na základě komunistických představ. Spolčovací právo bylo v ústavě zakotveno v první kapitole paragrafů 24 a 25. V paragrafu 24 bylo řečeno, že spolek může fungovat dále, nebo vzniknout nový, ale nesmí ohrožovat lidově demokratické zřízení. Tímto paragrafem mohl stát regulovat všechny jemu nepohodlné spolky. Ale i tak tato ústava nechala v platnosti spolkový zákon z roku 1867.²⁸

2.3. Od zavedení spolkového zákona z roku 1951 do současnosti

V roce 1951 byl sestaven zákon č. 68/1951 Sb., „O dobrovolných organizacích a shromažďování“, který byl uveden v platnost 1. října 1951. Tento nový spolkový zákon zrušil pojem spolek a nahradil ho pojmem dobrovolná organizace. Na tyto dobrovolné organizace se

---

²⁷ Lašťovka, M., Pražské spolky, s. XV.

²⁸ Veselá, R., Spolkový zákon v praxi některých brněnských fakultních spolků (1919 – 1952), Brno 1995, s. 22 – 23.

měly přeměnit všechny spolky. Místo spolkových stanov se dobrovolné organizace řídily organizačním řádem, který musel být schválen KNV. Myšlenka státní správy byla taková, že by bylo velmi vhodné, kdyby pro každé odvětví spolkové činnosti existoval pouze jeden monopolní subjekt pro celý stát, který by se mnohem lépe kontroloval. Tyto obří dobrovolné organizace, i když byly oficiálně nezávislé, byly propojeny s mocenskými strukturami. Ale i přes jasnou snahu staré spolky rozvrátit, se podařilo některým spolkům přežít celou dobu vlády komunistického režimu na spolkovém principu, a to díky nedokonalé legislativě totalitní vlády. Tyto staré spolky měly ale povinnost podávat úřadům různé informace o své činnosti, takže byly tyto spolky v podstatě pod přísným státním dohledem.²⁹

V době počátku normalizace si státní úřady mohly dovolit pozměnit a zpřísnit zákon o spolčování. Byly tedy vypracovány dvě normy, zákon č. 126 „O některých předchozích opatřeních k upevnění veřejného pořádku“ a zákon č. 128 „O Národní frontě“ a oba vešly v platnost dne 13. září 1968. První z nich rozšiřoval důvody pro zrušení spolku. Právo zrušit spolek měly ONV, KNV a ministerstvo vnitra. Druhý zákon nařizoval všem politicky a veřejně činným organizacím, aby fungovaly pouze v rámci Národní fronty, a jejich vyloučení z Národní fronty by znamenalo zánik spolku.

Po pádu komunistického režimu v listopadu 1989 se nová vláda začala zabývat také úpravou spolčovacího práva. Nový zákon č. 83/1990 Sb., „O sdružování občanů“ byl schválen československým Federálním shromážděním dne 27. března 1990. Další zákon týkající se spolků č. 84/1990 Sb. „O právu shromažďovacím“ vešel v platnost 1. května 1990. Tyto zákony u nás platí dodnes. Zákon č. 83 nahradil výraz spolek pojmem sdružení, který zahrnoval spolky, společnosti, svazy hnutí, kluby a jiná občanská sdružení i odborové organizace. Tento zákon také prohlásil za sdružení všechny existující spolky a dobrovolné organizace. Zákon omezuje spolčování pro vojáky, kteří nemohou zakládat ani odbory, také nesmějí být zakládány spolky, které by svou činností porušovaly ústavu, spolky s ozbrojenými složkami, nebo spolky, jejichž cílem je omezování práv jiných občanů.³⁰

---

²⁹ Lašťovka, M., Pražské spolky, s. XVII - XVIII.

³⁰ Lašťovka, M., Pražské spolky, s. XVIII - XX.

3. Historie obce Doudleby

Obec Doudleby se skládá ze dvou částí. První část obce jsou samotné Doudleby, druhá část obce je bývalá obec Straňany. Doudleby leží 11 kilometrů jihovýchodně od centra jižních Čech Českých Budějovic. Obec leží na rozhraní mezi Novohradskými horami, Blanským lesem a podhůřím Šumavy. Samotné Doudleby leží na ostrohu, který je ze tří stran obtékán řekou Malší. Část obce Straňany se rozkládá na druhé straně řeky Malše.

Řeka je nejdůležitější krajinný prvek obou obcí i jejich okolí. Řeka Malše pramení v rakouské části Novohradských hor ve výšce 900 m nad mořem a na české území se dostává u Dolního Dvořiště. Tok řeky Malše od pramene po soutok s řekou Vltavou v Českých Budějovicích měří 101 kilometrů. Řeka je přehrazena od roku 1977 Římovskou přehradou, kvůli zásobování Českých Budějovic a jeho okolí pitnou vodou, a také kvůli každoročním záplavám.

Na doudlebském ostrohu, který se sváží k řece, stojí nejvýše kostel sv. Vincenta, pod ním je postavena fara a trochu níže stojí škola a další domy. Na protější straně řeky pod stráněmi leží zástavba obce Straňany. Obě části obce spojuje velký betonový most, který se jmenuje Čapkův, po zakladateli mostní spolku v Doudlebech.

Jméno obce Doudleby vzešlo od slovanského kmene Dudlebů či Doudlebů, německy se Doudleby nazývaly Teindles a to podle poněmčeného slova Týnec, jak se nejspíš jmenoval kmenový hrad v Doudlebech.³¹ Kmen měl přijít do Čech někdy mezi pátým až šestým stoletím našeho letopočtu společně s dalšími slovanskými kmeny. Kmen Doudlebů je ale zahalen dodnes v mnoha věcech tajemstvím.

„Za první písemný doklad o jejich přítomnosti v jihočeském prostoru lze považovat zprávu arabského cestovatele a historika Al Más-udího ze čtyřicátých let 10. století, v níž je řeč o lidech nazývaných Dulaba či Dulana.“³² Kmen pocházel pravděpodobně z oblasti ruských řek Styru a Bugu. Doudlebové se vydali na západ, tlačeni výbojným kmenem Avarů. Téměř v pustém území porostlém skoro neprostupným lesem si na ostrohu řeky Malše založili

---

³¹ Profous, A., Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny Díl I., Praha 1947, s. 446.

³² Šimánek, J. a kol., Doudleby – Historie, památky, tradice, 2008, s. 7.

opevněné hradiště. Všechny archeologické nálezy z Doudleb ovšem pocházejí až z desátého století.

Kronikář Kosmas ve svém díle *Kronika česká (Chronica Boemorum)*, které sepsal na počátku dvanáctého století, zaznamenal existenci hradiště Doudleb. Záznam se váže k roku 981, hovoří o smrti knížete Slavníka a jeho část popisuje tři pomezí hrady na hranicích s Rakouskem Chýnov, Doudleby a Netolice. Kosmas všechna tři místa nazývá latinským výrazem pro město „urbs“,³³ což v tehdejší významu znamenalo opevněná a správní místa, protože města na našem území, v dnešním slova smyslu, neexistovala. Do mocenské sféry rodu Přemyslovců se dostaly Doudleby až po roce 995, ve kterém byl rodu Slavníkovců na Libici vyvražděn. Ale většina současných historiků se nyní přiklání k názoru, že území rodu Slavníkovců nebylo tak rozsáhlé, jak popisuje Kosmas, a že hradiště které od desátého století v Doudlebech stálo, patřilo od počátku českým knížatům z rodu Přemyslovců a ti tam dosazovali své správce.

Dřevěná stavba hradiště se rozkládala na území dnešního kostela, fary, části hřbitova a farního pozemku. Z východní strany chránily hradiště dva pásy příčných hradeb. Za vnějším východním valem, jehož pozůstatky jsou stále patrné, následovalo předhradí. V prostorách bývalého hradiště nebyl dosud udělán podrobnější archeologický průzkum. Bedřich Dubský odhalil v roce 1940 pozůstatky zahluobeného obydlí v prostoru za nynější hřbitovní kostnicí.³⁴

Doudleby od desátého století byly centrem kraje, tedy i sídlem přemyslovského správce a církevní správy. Pražská arcidiecéze se dělila na arcijáhenství, z nichž největší bylo arcijáhenství bechyňské, které zabíralo téměř celou dnešní českobudějovickou diecézi. Arcijáhenství bechyňské se dělilo v děkanství: bechyňské, chýnovské, doudlebské, prácheňské a vltavské.³⁵ Název děkanství byl odvozen od známého okolního místa, ale děkan nemusel v tom místě sídlit. Doudleby se připomínají jako sídlo děkanátu již v roce 1143, ale od konce 14. století byl doudlebským děkanem vždy krumlovský farář, na něhož přešla později i hodnost arcijáhna. K doudlebskému děkanátu náleželo kolem 40 sousedních far. Vznik vikariátů v roce 1631 přinesl zánik doudlebského děkanátu.

---

³³ Kosmova kronika, Budyšínský rukopis Kosmovy Kroniky Čechů, s. 36.

³⁴ Dubský, B., *Pravěk Jižních Čech*, 1949.

³⁵ Pulec, V., *Doudleby*, České Budějovice 1926, s. 31.

Doudlebský kraj byl hraniční oblastí, kde se střetávaly zájmy Čech a Rakouska. Čeští panovníci měli zájem o kolonizaci svých jižních držav a udržení dobrých vztahů se svými sousedy, a tak dávali do držení panství v jižních Čechách mocným rakouským rodům Kueringům, Babenberkům či významným klášterům. A ti ihned kolonizovali novou půdu německým obyvatelstvem. Tím se narušila národnostní a jazyková struktura, ale na druhou stranu sem přinesli němečtí obyvatelé nové poznatky. Toto německé vměšování se vůbec nezamlouvalo českým vlastencům v 19. a 20. století a vznikala tak díla velmi nacionálně směřovaná, například spis F. M. Čapka.³⁶

Se založením blízkého města Českých Budějovic v roce 1265 rychle upadla sláva Doudleb. V roce 1291 se již nacházely Doudleby v soukromém držení. Případly rodu Doudlebských z Doudleb, původně psaných z Cipína. Tento rod byl velmi rozvětvený a usazený po celých jižních Čechách. Zakladatelem rodu byl Čeněk, který se do roku 1291 psal výhradně z Cipína, od té doby buď z Cipína nebo z Doudleb. Byl rytířem a jako takový stál věrně ve službách Rožmberků. Měl několik synů, a tak se rod rychle větvil. Doudlebští z Doudleb nosili ve znaku „polovici oděnce s taseným mečem“.³⁷ Erb tohoto rytířského rodu je od devadesátých let 20. století používán jako znak obce Doudleby.

Straňany, oddělené od Doudleb řekou Malší, byly zprvu samostatnou obcí. První písemná zmínka je z doby vlády císaře Karla IV. Na listině z roku 1360 o obdarování kostela v Doudlebech je totiž jako svědek uveden rychtář ze Straňan Buňata. Obec byla dřív nazývána jako ves straňanů, lidí kteří bydleli na stráni.³⁸ Od tohoto pojmenování vznikl dnešní název, což je pochopitelné, protože příkré stráně jsou všude kolem Doudleb i Straňan.

Poslední a asi nejvýznamnější osobou z rodu Doudlebských, která obec vlastnila, byl Petr Doudlebský z Doudleb. Protože byl úspěšný hospodář, měl dostatek peněz, a tak půjčoval okolní šlechtě a rozmnožoval tak ještě více svůj majetek. I on věrně sloužil pánům z Růže, stal se hejtmanem a později dokonce regentem všech rožmberských statků. Zemřel v Českém Krumlově roku 1550. Doudleby ale nepatřily Petrovi až do jeho smrti. Již v roce 1522 prodal svoji část vsi Doudleb a ves Straňany Václavu Metelskému z Feldorfu.

---

³⁶ Čapek, F. M., Vzácná památka v Jihočeském Doudlebsku, 1933

³⁷ Mysliveček, M., Velký erbovník 1, Plzeň 2005, s. 175.

³⁸ Profous, A., Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny Díl IV., Praha 1957, s. 183.

Ale již v roce 1544 koupilo město České Budějovice od Václava Metelského z Feldorfu jeho díl obce Doudleb a obec Straňany. Radní města se poté usnesli, že nově nabytý majetek bude sloužit pro potřeby kostel sv. Mikuláše, sv. Prokopa a sv. Václava. Druhá část přešla z majetku Doudlebských po několika prodejích až do rukou Viléma z Rožmberka. Tak připadla jedna část Doudleb panství Třeboň a druhá část městu Českým Budějovicům. Po smrti Petra Voka jako posledního Rožmberka v roce 1611 zdědil třeboňské panství Jan Jiří ze Švamberka. V roce 1621, po stavovském povstání, byl majetek Švamberkům zabrán a panství se ujal císař Ferdinand II. V roce 1660 jej zakoupil Jan Adolf hrabě ze Schwarzenberku, a tak se polovina Doudleb dostala do držení tohoto významného rodu. V roce 1676 se poprvé v pramenech nachází zmínka o doudlebské škole. Adamu Františkovi ze Schwarzenberku se podařilo v letech 1706-1709 realizovat barokní přestavbu kostela a vystavět novou věž. Rozdělení vsi Doudleby mezi město České Budějovice a Schwarzenberké panství Třeboň zaniklo až po zrušení poddanství v roce 1848. Schwarzenberkové byli také patrony místního kostela až do roku 1934.

V roce 1850 byly po celém království zrušeny rychty a zřízeny obecní úřady. V jejich čele už nestál rychtář a konšelé, ale starosta a zastupitelé neboli výboři.³⁹ Zprvu dvě obce, Doudleby a Straňany, se tak v roce 1850 sjednotily pod jeden obecní úřad. „Obec tehdy užívala na razítku název Obec Doudlebská a Straňanská. Starosta však nebyl jeden, ale hned tři. Jeden pro Doudleby (místní, později zvaný osadní starosta Doudleb), druhý pro Straňany a třetí nejdůležitější – starosta spojené obce Doudleb a Straňan“.⁴⁰ V roce 1868 byl usazen do základů Národního divadla spolu s dvaceti dalšími i kámen z někdejšího doudlebského hradiště na připomínku jeho slavné minulosti.

Po zániku monarchie a vzniku Československé republiky v roce 1918 byly přijaty nové zákony o správě obcí a orgánům státní správy již nevyhovoval název obce Doudleby - Straňany, a proto se název obec zkrátil pouze na Doudleby. Obec se však nadále skládala se ze dvou osad Doudleb a Straňan, které měly své vlastní starosty i zastupitele a spravovaly svůj obecní majetek samostatně. Po roce 1945 a vzniku místních národních výborů bylo zrušeno i rozdělení obce na dvě osady. Od té doby jsou Straňany chápány jako část obce.

---

³⁹ Janák, J. – Hledíková, Z., Dějiny správy v českých zemích do roku 1945, Praha 1989.

⁴⁰ Šimánek, J. a kol., Doudleby, s. 41.

Na počátku 20. století byl v Doudlebech velice živý společenský život. Bylo založeno množství spolků - Sbor dobrovolných hasičů, Spolek pro podporu školních dětí, Spolek pro zbudování mostu přes řeku Malši v Doudlebech, Záložní spolek pro farní osadu doudlebskou (tzv. kampelička), Ochotnický spolek Doudleban, Spolek pro elektrifikaci obce, nebo Okrašlovací spolek. Naproti Českým Budějovicím, kde bylo velké množství německého obyvatelstva, které mělo značný vliv na chod města, byly Doudleby skoro výhradně české. Spolková činnost byla velmi významná pro rozvoj obce a zkvalitnění života jejích obyvatel. Spolek pro zbudování mostu byl opravdu ojedinělý a důležitý svojí činností v Doudlebech, proto jsem se rozhodl o tomto spolku sepsat práci, která by přiblížila jeho aktivity.

4. Příčiny vzniku spolku

Spolek pro zbudování mostu v Doudlebech vznikl za účelem vybudování mostu přes řeku Malši, která spojuje osady Doudleby a Straňany.⁴¹ Chybějící most dělal velké problémy obyvatelům, ale i úřadům či duchovním správcům.

Na místě dnešního mostu stála pouze 42 metrů dlouhá vysoká dřevěná lávka, po které mohli projít pěší, nebo se mohla přejet s trakařem. S většími náklady se muselo přejíždět přes brod, který se nalézal kousek po proudu řeky. Ale při větším dešti, hlavně po bouřích, které byli v kraji časté, se řeka rozvodnila.⁴² Brod mohl být neschůdný nejen několik dní, ale třeba i celý měsíc. Časté rozvodnění řeky Malše, měly na svědomí především její početné přítoky, ale hlavně řeka Stropnice. Další vinu, na rozvodnění řeky nesla lesní správa panství Nové Hradky. Ta udržovala vypouštěním vody z Novohradských nádrží stále vyšší stav vody, aby mohli voraři plavit své vory, a také aby se mohlo plavit po řece polenové dřevo, které se chytalo mezi obcemi Doudleby a Plav u tzv. rechlí.⁴³ K tomu správa ještě v době velkých dešťů vypouštěla přebytky vody, aby tak ochránila hráze nádrží před protržením.

Obyvatelům Doudleb tak přechod řeky dělal velké obtíže. Velké problémy byly v době žní, kdy i při menším dešti nebylo možno úrodu převést pod střechu, a tak zůstala na poli. To mělo velmi vážné hospodářské následky pro již tak nepříliš bohaté rolníky. Další těžkostí byly způsobené nemoci, hlavně nachlazení či revmatismus, které byly velmi časté zejména při brodění na jaře a na podzim.

Snahy o postavení mostu přes řeku Malši můžeme ale hledat již o několik desítek let dříve, než byl založen mnou popisovaný spolek pro zbudování mostu. Již v roce 1868 byla podána žádost na Zemský výbor o povolení stavby mostu přes řeku Malši. Podle zastupitelstva obce měl náklady na stavbu uhradit okresní fond, protože obec byla dost chudá a takové náklady by nemohla pokrýt. Zastupitelé také připomněli, že Doudleby museli přispívat na podobné stavby silnic nebo mostů, a to nejen ve svém okolí. Dále zastupitelé doufali, že na stavbu mostu finančně přispěje pan Buteníček, obchodník se dřevem z Českých

---

⁴¹ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, Stanovy spolku.

⁴² Tamtéž, Žádost o schválení stavby mostu.

⁴³ Termínem „rechle“ se označuje stavba sloužící k zadržování a usměrňování splavovaného dřeva.

Budějovic. Ten totiž kvůli splavení svého dřeva prohloubil brod přes řeku.⁴⁴ Starosta obce Jan Šejhar nechal vypracovat plán na stavbu mostu ing. Lölou. Návrh byl ale zamítnut. O tři roky později 19. května podal bývalý starosta žalobu k C. a k. krajskému soudu proti obecnímu úřadu v Doudlebech. Domáhal se zaplacení nákladů za vypracování plánů k mostu ve výši 47 zlatých a 18 krejcarů a úrokem s prodlení za tři roky ve výši čtyř procent, který zaplatil z vlastních prostředků.⁴⁵

V roce 1873 podal doudlebský farář František Kupeček farní svědectví, že stavba mostu je neodkladná a velmi potřebná.⁴⁶ Poukazuje na několik faktů. Zaprvé poukázal na velké nebezpečí při překonávání řeky v čase, kdy je rozvodněna, jak pro obyvatele, tak pro jejich majetek. Za druhé připomíná, že bez mostu je dosti omezena komunikace Doudleb s okolními městy Českými Budějovicemi a Třeboní. Zatřetí se zmiňuje o hospodářských problémech, protože obyvatelé Doudleb měli většinu pozemků na druhé strany řeky. Začtvrté poukazuje na své obtíže při vykonávání duchovní správy. Zapáté hodnotí návštěvu doudlebské školy v době rozvodněné řeky jako přímo nebezpečnou. Nakonec farář Kupeček zmiňuje zápis jednoho úmrtí ve farní kronice, které se stalo při pokusu přebrodit řeku. O něco později byl zhotoven projekt na lepší dřevěnou lávku.⁴⁷ Tu však znovu strhla voda.

Dne desátého prosince 1899 požádala obec Doudleby o dar knížete Adolfa Josefa Schwarzenberga. Zastupitelé obce žádali o dřevo na stavbu mostu, který byl znovu stržen velkou vodou. Žádost byla ale zamítnuta v odpovědi z 13. ledna 1900, s odůvodněním, že stavba trvalého mostu by byla příliš nákladná a jeho údržba také. Protože, jak se píše v odpovědi knížecí kanceláře na žádost obce, „za stávajícího rychlého toku vody, při jarních povodních, je most ledovými krami vždy nanejvýš ohrožen“.⁴⁸ Místo mostu kancelář navrhovala zřídit přes řeku Malši převoz, který se již osvědčil na jiných místech například u Purkarce na Vltavě. Podle odhadů knížecích úředníků by činili náklady na zbudování přívozu 1500 až 1800 zlatých.⁴⁹ K tomuto řešení byla kancelář ochotna hmotně přispět. Další žádost z roku 1904 o dřevo na stavbu mostu, ale byla vyslyšena a knížecí kancelář poskytla čtyři kmeny.

---

⁴⁴ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, Žádost k Zemskému výboru.

⁴⁵ Tamtéž, Žaloba k C. a k. krajskému soudu z roku 1871.

⁴⁶ Tamtéž, Farní svědectví z roku 1873.

⁴⁷ Obecní úřad Doudleby, Kronika sboru Dobrovolných hasičů 1896 – 1940.

⁴⁸ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, Korespondence s knížecí kanceláří.

⁴⁹ V roce 1892 po měnové reformě v Rakousko – Uhersku byla zavedena nová měna Rakousko-uherská koruna, která platila až do konce monarchie v roce 1918. Ale v odpovědi knížecí kanceláře byla cena stále uváděna ve staré měně zlatých, v Rakousku oficiálně gulden, v Uhersku forint.

V roce 1905 se stavěla okresní silnice kolem Doudleb z Českých Budějovic do Říмова, bohužel však stavba skončila v obci Plav. Vybraná varianta stavby silnice vedla přímo kolem obce, a tak byl vhodný čas, aby bylo požádáno znovu o stavbu pevného mostu jako přípojky k nové silnici.

Dne čtvrtého dubna 1905 byla svolána schůze nově vznikajícího spolku, kde byly vypracovány stanovy. Ty byly schváleny 15. května a dne 23. července 1905 byl na první valné hromadě založen Spolek pro zbudování mostu přes Malši v Doudlebech. Měl 44 členů a základní vklad 67 korun.⁵⁰

---

⁵⁰ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, Pokladní kniha.

5. Struktura spolku

Spolek vznikl na základě stanov, které byly dohodnuty a sepsány 4. dubna 1904 na první neoficiální schůzi. Dne 15. dubna byly sepsané stanovy odeslány do Prahy na úřad C. k. místodržitelství prostřednictvím C. k. okresního hejtmanství v Českých Budějovicích, kde měly být stanovy schváleny podle zákona o právu a spolčování z roku 1867 č. 134 říšského zákoníku. Dne 15. května byly schváleny úřadem a jeden opis byl odeslán zakládajícímu členu spolku panu Josefu Burdovi.⁵¹ Dne 23. července byl spolek oficiálně založen na první valné hromadě, která se konala v pohostinství u Šimečků.

Členové spolku se shodli na názvu „Spolek pro zbudování mostu v Doudlebech“. Sídlem spolku ustanovili Doudleby. Český jazyk byl přijat jako jednací řeč, což ukazuje na jistou dávku nacionalismu, která ve spolku byla.⁵²

Účelem spolku bylo zasadit se o zbudování mostu přes řeku Malši, který by spojoval jak osady Doudleby a Straňany, tak by v podstatě spojoval Doudleby s okolním světem, a tím usnadnit život místním obyvatelům. Dále měl mít most také funkci přípojky na novou okresní silnici z Českých Budějovic do Říмова, která se v roce 1905 zrovna stavěla. Most měl také spojit novou okresní silnici se silnicí z Českých Budějovic do Komáříč.⁵³

Spolek si vzal za cíl pořádat přednášky o historii a zajímavostech Doudleb a okolí pro místní, ale hlavně pro návštěvníky, aby se zvýšil zájem o Doudleby. Tyto přednášky vedl pan František Miroslav Čapek. Ten již po maturitě studoval Doudlebsko a jeho historii, sepsal také knihu o historii Doudlebska,⁵⁴ a stal se hlavním propagátorem rozvoje Doudlebska. Vedle přednášek se také konaly různé schůze členů, či vycházky do okolí. Dále byly organizovány hudební nebo taneční zábavy, kde se pořádaly finanční sbírky do spolkové kasy. Spolek si také nechal natisknout oběžníky, žádosti o podporu a subvence, které byly rozeslány po všech okolních vsích a městech. Také si nechal spolek vyrobit pohlednice, přičemž výnos z prodeje plynul do spolkové pokladny.

---

⁵¹ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši Doudleby, nezpracováno.

⁵² Doudleby a okolí, jako agrární oblast, byly převážně osídleny českou populací, ale centrum jižních Čech České Budějovice byly národnostně rozpolcené, mezi Čechy a Němce. I když byla české populace větší než německá, měli na vedení města menší vliv.

⁵³ Obecní úřad Doudleby, Kronika dobrovolných hasičů v Doudlebech 1896 – 1940.

⁵⁴ F. M. Čapek, Vzácna památka v Jihočeském Doudlebsku, České Budějovice 1933.

Prostředky na činnost spolku a jeho rozvoj plynuly především z příspěvků členů. Částka příspěvku určovala, do jaké skupiny byl člen spolku zařazen. Dále se prostředky získávaly z dobrovolných darů jak od fyzických tak od právnických osob či úřadů.

Členové spolku byli rozděleni v několika skupinách podle výše svého ročního vkladu a zásluh pro spolek. Členové se dělili na čestné, zakládající, skutečné, činné a přispívající.⁵⁵ Čestného člena spolku musel navrhnout výbor na valné hromadě a schválit. Navržený člověk musel mít velkou zásluhu na činnost spolku, nebo přispět velkou částkou do spolkové pokladny. Zakládající člen mohl být ten, který vložil do spolkové pokladny, buď najednou, nebo nejvýše v pěti ročních splátkách, 100 korun. Za člena skutečného se považoval ten, kdo platil nejméně deset korun za rok, člen činný musel platit minimálně dvě koruny a člen přispívající platil minimálně 40 haléřů ročně. Ze 44 členů spolku v roce 1905 byly dva zakládající, 31 činní a 11 přispívající.⁵⁶

Každý člen mohl být zvolen do spolkových orgánů, dále měl právo účastnit se všech akcí spolku a mohl hlasovat, navrhnout a dotazovat se na vše, co se týkalo spolku a jeho činnosti. Povinností člena bylo platit spolku pravidelný roční poplatek, pomáhat v pořádání spolkových akcí, které vedly k dosažení účelu spolku, a také měl člen znát spolkové stanovy.⁵⁷

Člen mohl sám opustit spolek, pokud to nahlásil výboru spolku. Také opustil spolek automaticky, pokud nezaplatil roční příspěvek. Člen, který vystoupil, neměl právo na vrácení vkladů, které do spolku vložil. Člen, který sám odešel, měl právo být znovu přijat. Ale člen spolku mohl být i vyloučen, pokud tak rozhodl výbor spolku. Člen mohl být vyloučen z důvodu zřejmého a vážného pochybení ve správě spolku, jestliže by člen vyvolával nevraživost či rozkol ve spolku a pokud by jednal přímo proti prospěchu či účelu vzniku spolku. Vyloučený člen se mohl ještě odvolat k valné hromadě. Vyloučený člen neměl již šanci být znovu přijat do spolku, nesměl se vměšovat do záležitostí spolku a dokonce nesměl vstoupit do spolkových místností.⁵⁸

---

⁵⁵ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malší Doudleby, nezpracováno.

⁵⁶ Zakládající členové byli například František Miroslav Čapek a Josef Burda.

⁵⁷ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malší Doudleby, nezpracováno.

⁵⁸ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu přes Malší, Stanovy spolku.

Každý člen spolku, který nebyl zvolen do jiné funkce, byl členem valné hromady jako nejvyššího správního orgánu spolku. Valné hromady se dělily na dva druhy, první byla řádná valná hromada, která se konala vždy jednou za rok, druhá možnost byla valná hromada mimořádná. Svolání valné hromady příslušelo výboru spolku. Ten musel vyhlásit den a projednávaná témata členstvu, ale musel také valnou hromadu nahlásit nejméně osm dní předem v novinách či časopisech, které v Českých Budějovicích vycházely. Místa, kam se valná hromada svolávala, se střídala, protože v Doudlebech bylo několik pohostinství, a tak bylo rozhodnuto, aby některý z majitelů neutrpěl finanční újmu.

Řádná valná hromada měla v pravomoci volit předsedu, členy výboru, jejich náhradníky a přehlížitele účtů.⁵⁹ Dále tato valná hromada schvalovala pokladní a jednatelskou výroční zprávu. Tyto zprávy se pak odesílaly pro kontrolu na C. k. okresní hejtmanství. Valná hromada spolku také stanovovala výši členských příspěvků. Ustanovovala, kdy a kde se bude stavět most, kvůli kterému spolek vznikl. Měla pravomoc měnit stanovy. Volila čestné členy po návrhu spolkového výboru. A nakonec měla také právo jednat a rozhodovat o návrzích členů spolku.

Mimořádná valná hromada se konala, pokud viděl výbor nebo 15 skutečných členů spolku nějaký závažný problém, který bylo nutné rychle vyřešit. Musel se udat přesný účel svolání valné hromady a ten musel být písemně rozšířen mezi členy spolku. Tato valná hromada směla jednat a rozhodovat pouze o tématech, pro které byla svolána. Aby bylo usnesení mimořádné valné hromady platné, musela být přítomna minimálně čtvrtina skutečných členů. Pokud by se k určené hodině ale potřebný počet členů nesešel, měl starosta právo odročit jednání o hodinu, aby se mohli opozdilci dostavit. Návrh byl přijat nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů.

Dalším orgánem správy spolku byl výbor. Výbor se skládal z předsedy, osmi členů výboru a čtyř jejich náhradníků. Funkční období jak předsedy, tak členů výboru byl jeden rok. Toto roční období se počítalo vždy od jedné valné hromady k následující a volby se konaly pomocí hlasovacích lístků.⁶⁰ Do týdne se musel výbor svolat a ustanovit. Do dalších čtrnácti dnů musel odstupující výbor předat svým nástupcům své úřady. Předávaly se všechny spisy, knihy, pečeti a spolková pokladna. Pokladna musela odpovídat pokladní knize. O této

---

⁵⁹ Přehlížitel účtů každý rok kontroloval účty spolku, které byly zapsány v pokladní knize.

⁶⁰ Takže se jednalo o tajnou volbu.

předávce se musel sepsat protokol o převzetí a musel být podepsán předsedy obou výborů. Pokud by se tak nestalo, nebyl nový výbor povinen ujmout se úřadu.

Člen výboru měl právo na to, aby byl písemně upozorněn, kdy a kde se bude další schůze výboru konat. Každý člen výboru měl povinnost být přítomen na schůzi. Kdyby se člen výboru třikrát za sebou nezúčastnil schůze výboru, bez řádné omluvy, byl považován za nespolehlivého a na jeho místo byl trvale povolán náhradník. Člen výboru měl povinnost přijmout funkci, kterou mu přidělil výbor spolku. Pokud by ale funkci odmítl, byl by vyloučen ze spolkového výboru.

Schůze výboru nebyly veřejné a zúčastnit se jich mohli pouze členové výboru a pozvaní. Schůze výboru svolával předseda spolku, tehdy pokud to uznal za vhodné, nejméně však jednou za čtvrt roku. Pravomoc spolkového výboru se vztahovala na volbu na posty místostarosty, jednatele a pokladníka. Tyto funkce si volili členové výboru mezi sebou. Dále měl výbor pravomoci rozhodovat o čase a místě konání mimořádných valných hromad. Výbor řešil vše, co neměla v pravomoci valná hromada, především přijímání a vylučování členů. K tomu aby byl spolkový výbor usnášení schopný, musela být na schůzi výboru nejméně polovina jeho členů, kromě předsedajícího. Aby byl návrh přijat, musela pro něj hlasovat nadpoloviční většina přítomných. Kdyby bylo hlasování nerozhodné, musel rozhodnout předseda.

Dalším orgánem spolku bylo předsednictvo, které se skládalo z předsedy, náměstka předsedy a jednatele.⁶¹ Do pravomocí předsednictva patřila všechny rozhodnutí, které bylo nutné a muselo být rychle vyřízeno. Proti rozhodnutí předsednictva spolku se dalo odvolat do osmi dnů od jeho uskutečnění ke spolkovému výboru.

Nyní se zaměřím na hlavní posty ve správě spolku. Hlavou spolku byl starosta spolku.⁶² Starostovi náleželo hlavní slovo v řízení spolku a nebyl od jiného spolkového orgánu omezen ve svých rozhodnutích. Hlavní náplní práce starosty spolku bylo jednat jménem spolku s úřady a třetími osobami. Dále svolával řádné i mimořádné schůze výboru, řídil jednání schůze podle jednacního řádu a oznamoval výsledky jednání z těchto schůzí.

---

⁶¹ Toto označení se nepoužívalo, kromě stanov spolku. Nahrazeno ve spisech spolku funkcí místopředseda.

⁶² Starosta spolku byl označován, jako předseda spolku a obě funkce splývaly, takže označení starosta se objevilo pouze ve stanovách spolku z roku 1905 ve výčtu funkcionářů. Už na zápisu první valné hromady je podepsán s jednatelem spolku předseda místo starosty.

Další, co náleželo starostovy, bylo podepisování všech spolkových písemností spolu s jednatelem spolku. Starosta dále dbal na to, aby členové dodržovali stanovy spolku, jednací řád, usnesení valné hromady a rozhodnutí spolkového výboru.⁶³ Nakonec starosta předsedal smírčímu soudu, který popisují níže.

Náměstek starosty zastupoval starostu spolku, kdykoliv nebyl předseda přítomen,⁶⁴ nebo když byl zaneprázdněn a měl povinnosti, na což měl starosta právo. Jinak měl náměstek starosty stejná práva jako ostatní členové výboru.

Jednatel spolku měl za úkol pomáhat starostovi spolku ve věcech správy spolku. Udržoval seznam členů a jejich evidenci, při schůzích výboru, či valných hromadách. Obstarával všechny kancelářské a konceptní služby, pokud výbor spolku nezadal tuto práci někomu jinému. Jednatel podepisoval všechny spolkové písemnosti a spravoval spolkový archiv. Jednatel také sestavoval a podával zprávu o návrzích, dotazech a stížnostech na valných hromadách. Další povinností jednatele bylo sestavovat zprávu o stavu a řízení spolku a uchovávat pečeť spolku.⁶⁵

Pokladník se staral o vedení pokladní knihy a spravoval všechnen majetek spolku. Nikdo jiný se nesměl vměšovat do jeho práce. Přijímal všechny vklady do spolku. Zapisoval do pokladní knihy výdaje ze spolkových peněz. Každý výdaj musel být podložen fakturou či účtenkou podepsanou starostou a jednatelem, tyto finanční podklady musel ještě navíc schválit výbor spolku. Dále pokladník vedl spolkový účet.⁶⁶ Pokladník musel jednou za čtvrt roku odevzdávat finanční zprávy výboru spolku a jednou ročně odevzdával zprávu valné hromadě. Všechny tyto finanční zprávy musel také podepsat starosta spolku.

Členové spolkového výboru, kteří zastávali funkci náhradníků, zastupovali členy výboru, kteří z jakékoliv příčiny odstoupili ze své funkce. Ti zastávali opuštěnou pozici až do té doby, než se svolala mimořádná valná hromada, na které se provedla nová volba spolkového výboru. Ale nejdéle náhradník mohl být ve výborové funkci do řádné valné hromady. Pokud by některý člen výboru jakkoliv nebyl schopen vykonávat své povinnosti

---

⁶³ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, Stanovy spolku.

⁶⁴ Toto označení se nepoužívalo, kromě stanov spolku. Nahrazeno ve spisech spolku funkcí místopředseda.

⁶⁵ Tento spolek nevlastnil žádné pečeti, ale vlastnil spolkové razítko, které se dají v tomto případě zaměnit za spolkovou pečeť. Razítko věnoval spolku jeho předseda F. M. Čapek na první schůzi spolkového výboru.

⁶⁶ Tento spolek měl svůj účet v Doudlebské kampeličce.

ve výboru, mohl starosta povolát na jeho místo náhradníka. Ve chvíli kdy náhradník zastupoval člena výboru, tak mu náležely stejná práva a povinnosti jako nahrazenému členovi výboru.

Revizor účtu kontroloval výroční finanční zprávu, kterou pokladník sepisoval pro valnou hromadu. Revizoři museli tuto zprávu o hospodaření spolku předat spolkovému výboru nejméně čtrnáct dní před řádnou valnou hromadou. Revizor také sepisoval svoji zprávu o kontrole finanční zprávy.

Se vznikem spolku, bylo také ustanoveno ve stanovách založení spolkových knih. Spolek vedl účetní knihu, která byla v rukou pokladníka, do které se zapisovali všechny příjmy a výdaje spolku. Knihu památní měl v držení jednatel spolku. Do této knihy se zapisovaly protokoly a usnesení valných hromad a schůzí spolkového výboru. Také se zapisovaly nejdůležitější události týkající se spolku a jeho činnosti. Dále se sepisoval seznam členů,⁶⁷ které opatroval jednatel spolku. Nakonec byla také založena kniha přijaté a odeslané korespondence.⁶⁸

Rozepře mezi členy spolku, které se týkaly samotného spolku nebo jeho činnosti, řešil smírčí soud. Smírčí soud měl čtyři členy. Sestavoval se tak, že každá ze stran ve sporu zvolila dva členy spolku neboli důvěrníky. Těmto čtyřem důvěrníkům předsedal starosta. Tento soud rozhodoval o sporu tak, že bylo zapotřebí většiny hlasů k vynesení rozsudku. Od nálezů smírčího soudu se nedalo odvolat. Smírčí soud svolával starosta spolku, na kterého se obrátily obě strany sporu. Starosta určil termín, do kdy měly strany jmenovat své důvěrníky. Nález soudu se pak předal spolkovému výboru, aby rozhodnutí soudu provedl. Jednání smírčího soudu bylo veřejné, ale bylo možné projednat řízení neveřejně, pokud o to stály obě strany sporu. Hlasování důvěrníků o rozhodnutí soudu bylo vždy tajné.⁶⁹

Již při založení spolku se ve stanovách určily podmínky trvání a zániku spolku. Kdyby nebyl schopen spolek dostát svých cílů, které se určily, rozhodovala by valná hromada se souhlasem obcí Doudleby a Straňany, jak by se naložilo s majetkem spolku. K platnému usnesení o majetku spolku bylo třeba nejméně dvou třetin skutečných členů a z nich musely

---

⁶⁷ Seznam členů se nedochoval.

⁶⁸ Tato kniha byla založena už v roce 1905, ale ve stanovách nebyla uvedena. Do knihy se přestalo zapisovat v roce 1914.

⁶⁹ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malší Doudleby, nezpracováno.

hlasovat dvě třetiny pro návrh. Kdyby byl spolek rozpuštěn a nemohla by se konat valná hromada, připadl by majetek spolku do opatrování obcí Doudlebská a Straňan. Pod podmínkou, že kdyby byl založen spolek za stejným účelem, jako byl starý spolek, tak by musely obce bez prodlení vydat majetek novému spolku. Podle stanov měl spolek zaniknout při dosažení svého cíle, což byla stavba mostu. To se ale nestalo a spolek i přes úspěšné postavení mostu mezi lety 1928 – 1929 dál existoval až do roku 1937, kdy se konala poslední valná hromada spolku.

6. Činnost spolku

Spolkovou činnost jsem rozdělil na tři období. První období začíná vznikem spolku a končí na konci roku 1924, kdy začal znovu spolek vyvíjet větší aktivitu. Druhý úsek začíná rychlým nárůstem činnosti spolku v roce 1925 a končí v roce 1929 postavením mostu. Poslední období spolkové činnosti mezi lety 1930 až 1937 bylo ve znamení utichání aktivity spolku.

6.1. Období 1905 - 1924

Spolek zahájil svou oficiální činnost na své první valné hromadě, která se konala 15. května 1905. Na této ustanovující valné hromadě byly jednohlasně přijaty stanovy spolku, které byly již úředně schváleny. Dále byli oficiálně přijatí členové spolku a z nich zvoleni funkcionáři spolku. Předsedou spolku se stal František Miroslav Čapek, vrchní poštovní inspektor z Českých Budějovic, místopředsedou se stal Josef Burda, doudebský sedlák, jednatelem spolku se stal Ferdinand Linha, pokladníkem František Vávra, členy výboru spolku se stali kněz Tomáš Zacharda, Jan Šejhar, Martin Menšík a Jan Klíma, náhradníky pro funkce ve spolku se stali František Benák, František Chyňava, František Šimeček a Václav Paleček. Revizory spolkových financí se stali Vojtěch Burda a Josef Dvořák. Předseda spolku F. M. Čapek nejdříve nechtěl přijmout svoji pozici, ale po naléhání místopředsedy pana Josefa Burdy a jednohlasném odsouhlasení jeho osoby v čele spolku se rozmyslel a funkci předsedy přijal.⁷⁰

První výborová schůze spolku se konala 15. srpna 1905 v hostinci u Františka Šimečka za účasti všech členů výboru. Na schůzi se řešily především otázky jak dosáhnout stavby mostu v Doudlebech. Bylo rozhodnuto, že se spolek musí snažit o zviditelnění Doudlebska a mostního spolku mezi veřejností. Dále se řešilo, jak získat finanční prostředky na provoz spolku a stavbu mostu. Členové se dohodli, že spolek požádá o subvence, dále se shodli, že spolek vydá pohlednice a svolání do místního tisku.

V roce 1905 se konala ještě mimořádná valná hromada, a to 10. prosince v hostinci u Saidla. Schůze se konala v nepřítomnosti předsedy F. M. Čapka, který se pro špatné počasí

---

⁷⁰SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, kniha 1.

nemohl dostavit, ale zato s velkým počtem členů spolku, hostů a přispěvatelů. Valnou hromadu vedl místopředseda Josef Burda. Jednatel spolku představil členům závěry výborové schůze spolku. Spolek poslal od ustanovující schůze několik desítek žádostí o dotace obcím a městům v okolí, firmám a velkostatkům. Projednávala se také odpověď knížecí kanceláře z Třeboně, která uznala žádost o dotaci a byla ochotna přispět na most 500 korun, ale měla ke stavbě své podmínky. Most měl stát na místě malé dřevěné lávky na druhé straně ostrohu, kde se říkalo „u Žočků“. Spolek měl dostat pouze polovinu slíbených peněz předem, druhou polovinu až po dostavění a kolaudování mostu. Tyto podmínky ale členy spolku neuspokojily, a proto byly zamítnuty. Z toho důvodu byla knížecí kancelář dotace zamítnuta. Na programu schůze měla být také přednáška předsedy s názvem „Poslední zjevy v rolnickém životě“, ale ta musela být zrušena pro předsedovu neúčast.⁷¹

Řádná valná hromada spolku se konala 16. dubna v roce 1906 v hostinci u Šimečků. Schůzi zahájil předseda spolku F. M. Čapek svou řečí o práci spolku a povinnosti jeho členů zvelebovat starobylé Doudleby. Poté byl přečten seznam členů spolku, který již měl 61 položek. Z 61 členů spolku bylo 6 zakládajících, 39 činných a 16 přispívajících. Poté přednesl svou zprávu pokladník a revizoři spolku, kde členům spolku vyložili všechny příjmy a výdaje spolku. V roce 1906 činilo čisté jmění spolku, ke dni 15. dubna, 1000 korun a 27 haléřů. Následovala volba předsednictva spolku, kdy byli znovu zvoleni předseda F. M. Čapek, místopředseda Josef Burda, jednatel Ferdinand Linha a pokladník František Vávra. Revizory spolkových účtů se stali Josef Dvořák a František Černoorský. Tím se schůze valné hromady ukončila a přítomní členové přešli do obecního hostince ve Straňanech, kde se konal koncert hudebního spolku Tamburas z Českých Budějovic. Výtěžek z tohoto koncertu byl věnován mostnímu spolku.

Řádná valná hromada v roce 1907 se konala znovu v hostinci u Šimečků 16. června. Schůzi zahájil předseda spolku, který ve své řeči oznámil členům, že spolek zadal projekt na stavbu železného mostu přes řeku Malši firmě Pfeffermann a Mysliveček, která si za něj účtovala 350 korun.⁷² Na základě tohoto projektu zažádal spolek o subvence zemský výbor a místodržitelství v Praze. Poté jednatel spolku ve své řeči zmínil stav členstva, který se nezměnil. Pak přednesl svoji zprávu pokladník, v níž jako vždy připomněl všechny příjmy a

---

⁷¹ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, kniha 1.

⁷² Soukromý archiv Jana Šimánka, Účet za projekt mostu od firmy Pfeffermann a Mysliveček.

výdaje spolku. Nakonec byli voleni funkcionáři spolku. Všichni funkcionáři obhájili svoje pozice ve vedení spolku.

V roce 1908 se konala valná hromada dvanáctého srpna v pohostinství u Šimečka. Předseda spolku F. M. Čapek referoval o své snaze znovu urgovat okresní úřad i místodržitelství, aby byly projednány subvence ohledně stavby mostu. Přičemž, žádost o subvence již byla podložena hotovým projektem mostu. Bohužel vyřízení subvencí se nedařilo dojednat, a tak 27. dubna téhož roku museli odjet představitelé spolku, František Miroslav Čapek, Josef Burda a František Vávra do Prahy, kde se osobně snažili podpořit žádost spolku o státní a zemské subvence. Velkého podporovatele získali ve stavebním radovi Jirsíkovi. Nakonec místodržitelství a zemský výbor rozhodli tak, že výše subvence bude stanovena na základě výše schválené okresní subvence. To byl ale pro vedení spolku velký problém, protože vedení českobudějovického okresu bylo v držení převážně německých občanů, a ti nebyli příliš ochotni podporovat ryze český spolek. Na konci jednání s okresní správou odcházel F. M. Čapek s příslibem od Dr. Miegla, že subvence mostnímu spolku bude řešena, až se znovu začne stavět okresní silnice z Plava do Říмова a dobuduje se most v Boršově. Tím byl spolek vlastně odsouzen k čekání a představitelé spolku odjeli z Prahy s nepořízenou. Tím předseda spolku svůj příspěvek ukončil. Poté svoje referáty přednesli jednatel a pokladník spolku. Nakonec byli voleni funkcionáři spolku a všichni obhájili svoje funkce z minulého roku.⁷³

K roku 1909 jsem nenašel žádné prameny k průběhu valné hromady, takže předpokládám, že se nekonala. V roce 1910 se konala valná hromada 28. srpna. Bohužel o této valné hromadě jsou pouze zmínky v pozvánkách na ni.⁷⁴ V deníku spolku není o této schůzi žádná zmínka.

Další valná hromada se konala čtvrtého září 1912 v hostinci u Šimečků. Bohužel, nebyly nalezeny prameny ke schůzím spolku v roce 1911, takže se domnívám, že se valná hromada spolku nesvolala a funkcionáři zůstávali ve svých pozicích po celou dobu. Toto je jasné porušení stanov spolku, které nařizují konání valné hromady jednou ročně. Předseda F. M. Čapek ve svém projevu na schůzi žádal členy, aby nezatahovali do správy spolku

---

⁷³ SOkA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, kniha 1.

⁷⁴ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, Valné hromady.

politické problémy. Předseda také členům spolku představil knihu s názvem „Království české“ a tuto knihu si dvanáct členů spolku objednalo ke koupi a dohodli se, že ke každé knize přidají jednu korunu, která šla do spolkové pokladny. Na konci schůze se volili noví funkcionáři. Předsedou spolku byl opět zvolen F. M. Čapek, místopředsedou se stal Jan Šejhar, jednatelem František Šimeček a pokladníkem František Vávra.

V roce 1913 se konala valná hromada 29. prosince. Členové byli jednatelem spolku informováni o konání plesu, který se měl pořádat 11. ledna 1914. Na ples bylo obstaráno 250 pozvánek, hudba i tombola. Tombola měla 50 položek a k prodeji bylo přichystáno 100 výherních lístků. Pozvánkami byli obesláni obyvatelé Doudleb, Straňan, Komáříc, Římova, Nové Vsi, Kamenného Újezdu a Českých Budějovic. Vstupné bylo stanoveno na 1 korunu 60 haléřů pro muže a 40 haléřů pro ženy. Na schůzi se také rozhodlo o objednání spolkové pokladničky do hostince Kristýny Honzíkove v Doudlebech.⁷⁵ V roce 1913 byl postaven nový železobetonový most, který byl vybudován na základě snahy Spolku pro zbudování mostu a silnice v Besednicích, který také založil F. M. Čapek.⁷⁶ Tento most byl ale o poznání menší než plánovaný most, který měl stát v Doudlebech, měřil na délku 39,7 m.

Spolek dále fungoval a sháněl peníze, aby se udržel v chodu a mohl se rozvíjet. Dne 2. února 1914 se konala valná hromada spolku. Pokladník ve své zprávě o majetku spolku poukázal na to, že vzrostl do dne konání schůze na 2443 korun. Při volbě funkcionářů spolku obhájili všichni svoji funkci, kromě pozice jednatele. Tuto pozici obsadil Filip Vaněček. Tou dobou se okres připravoval na stavbu mostu v Boršově, a tak se zvýšily i šance na získání okresní subvence, na kterých závisela výše všech ostatních subvencí.

Bohužel 28. července 1914 započala první světová válka a všechny finanční prostředky se směřovaly na prioritu státu, a to na vojsko. Ale i přesto spolek dál existoval a pokračoval ve své činnosti i během války stejnou měrou jako před válkou. V roce 1916 byl i přes nepřítel války dostavěn most v Boršově, a tak svítla spolku znovu naděje na získání subvencí.

---

⁷⁵ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, Valné hromady.

⁷⁶ SOkA Český Krumlov, Spolek pro zbudování mostu a silnice v Besednici, nezpracováno.

V roce 1917 byla opět svolána valná hromada spolku, na které byli přítomni i ing. Procházka, jako zástupce hraběte Buquoye a prof. Ing. Vávra z Českých Budějovic, kteří měli obhlédnout místo stavby nového mostu přímo na místě. Ing. Vávra po obhlídce pronesl před členy schůze svůj návrh, ve kterém doporučil zavrhnout myšlenku železného mostu a navrhol stavbu mostu železobetonového, který by byl pro Doudleby vhodnější vzhledem i cenově, protože by byl levnější přibližně o 15 procent. Do spolku bylo přijato deset nových členů, mezi nimi i ing. Procházka. Za funkcionáře spolku byli zvoleni F. M. Čapek jako předseda, Jan Šejhar jako místopředseda, Adolf Šulista jako jednatel a František Vávra jako pokladník.

Na sklonku války v roce 1918 se sešla 5. května valná hromada spolku, na které se členové usnesli, že po skončení války spolek začne znovu žádat o subvence. Na této schůzi se také členové rozhodli, že ze jmění spolku, které v té době čítalo 2968 korun 65 haléřů, se věnuje, u příležitosti 50. výročí trvání Národního divadla v Praze, na stavbu českého divadla v Českých Budějovicích 100 korun a základní kámen, tak jako byl v roce 1868 poslán základní kámen z Doudleb a Trocnova na stavbu Národního divadla. Na valné hromadě byl také přijat návrh předsedy Čapka, který navrhl nakoupit válečné půjčky a akcie v hodnotě 1000 korun z prostředků spolku.

Valná hromada spolku v roce 1919 se konala 27. července jako vždy v hostinci u Šimečků. Předseda spolku účastníkům schůze oznámil, že nezakoupil žádné válečné půjčky nebo akcie, protože se mu jejich prodejní cena zdála podezřelá. Místo toho dal vytisknout 1000 pohlednic Doudleb pro prezentaci obce a spolku na veřejnosti. Na této schůzi se ke spolku přidalo 25 nových členů, kteří jednorázově složili příspěvky ve výši 114 korun.

Dne 31. září 1919 se konalo jednání komise pod vedením ing. Bukovského, na které bylo dohodnuto, že se vytvoří nový projekt mostu. Ing. Bukovský vyprojektoval železobetonový most v Doudlebech, který měl stát pod jezem a navazoval na právě stavěnou okresní silnici. Také byla vyprojektována a začala se stavět silnice z Plava do Říмова, na kterou měl most navazovat. Bohužel rozpočet stavby tohoto mostu by činil přes jeden milion korun, a to si spolek, který měl majetek v hodnotě 3750 Kč, nemohl dovolit. Navíc mladá Československá republika také neměla peněz nazbyt, takže subvence byly nereálné. Na druhou stranu měl spolek v rukou detailní projekt mostu a most v Benešově s okresní silnicí do Říмова byly postaveny, takže stavby, které bylo podle okresu nutné postavit, byly

dokončeny. Také se započala stavba okresní silnice z Českých Budějovic na Střížov, a tak mohl spolek argumentovat nově tím, že by most v Doudlebech byl velmi důležitý pro veřejnost a okres, protože by sloužil jako spojnice obou nových okresních silnic.

Předseda spolku František Miroslav Čapek proto hledal podporu v Praze, kde se k velkému štěstí spolku přiklonil ke stavbě mostu vládní rada Ing. Jindřich Mareš, který zastával funkci přednosta mostního oddělení v zemské správní komisi v Praze.

6.2. Období 1925 - 1929

Spolek od roku 1919 do roku 1925 nesvolal ani jednu valnou hromadu a vyčkával na vhodné podmínky, aby se znovu pokusil požádat o subvence na stavbu mostu. Po této šestileté odmlce byla svolána 10. května 1925 řádná valná hromada, na které se členové spolku dohodli, že se již čekalo dost dlouho a stavba mostu je opravdu neodkladná. Majetek spolku v roce 1925 činil 11 373 korun 75 haléřů a počet členů klesl na 31.⁷⁷ Předsedou spolku byl opět zvolen F. M. Čapek, místopředsedou Josef Burda, jednatelem Jan Jindra (řídící učitel v Doudlebech) a pokladníkem Jan Šejhar. Předseda členům spolku také sdělil návrh okresní správní komise, která spolku nabídla třicet let starý železný most z Hradce Králové. Most se skládal ze tří částí a každá část měřila 15 metrů. Cena mostu byla stanovena na 28 380 korun. Tato cena se vypočítala podle váhy mostu, když most vážil 473 q, a za jeden q měl spolek zaplatit 60 korun. Předseda spolku a okresní správní komise si v této věci vyměnili několik dopisů. Předseda Čapek žádal také o radu při koupi tohoto mostu vládního radu Mareše, který se ale vyjádřil tak, že nabízený most je již starý a doprava by byla komplikovaná. Mareš tedy doporučil nabídku okresní správní komise odmítnout. Dále navrhl, že by bylo vhodnější přemýšlet o novém železobetonovém mostu, který by byl postaven ze subvencí, nebo aby spolek počkal, až se bude prodávat takzvaný „Dlouhý most“ v Českých Budějovicích, protože ten by byl blízko a byl by mnohem levnější. Členové odsouhlasili stavbu železobetonového mostu, který se měl postavit, buď podle návrhu ing. Bukovského z roku 1906-1907, nebo podle nového projektu, který měl být vypracován zemským správním výborem v Praze. Na základě tohoto usnesení spolek zaslal zemskému správnímu výboru žádost o přezkoumání projektu mostu od ing. Bukovského. Výbor měl projekt buď schválit, nebo přepracovat, aby odpovídal normám pro stavbu mostu v roce 1925. Členové spolku se

---

⁷⁷ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, kniha 1.

také dohodli, že kdyby byl v době přepracovávání plánů na nový most prodáván Dlouhý most v Českých Budějovicích, tak by o něj spolek usiloval.

Současně s odsouhlasením žádosti o přezkoumání projektu na most byla na valné hromadě vyhlášena velká finanční sbírka. Za pomoci této velké upisovací akce a odkazu v závěti člena spolku a českobudějovického občana Dvořáka bylo jmění spolku navýšeno na 50 000 Kč. K této sumě přidala dotaci také obec Doudleby-Straňany ze svého rozpočtu 50 000 Kč. Tímto krokem měli členové spolku v úmyslu dokázat úřadům a veřejným činitelům, že spolek má stále vůli prosadit stavbu mostu v Doudlebech. Krok to byl dost riskantní, protože členové vložili nemalé částky a v chudém kraji jako bylo Doudlebsko, nebylo jednoduché si příliš vydělat. Toto gesto ale zapůsobilo a úřady byly svolné k jednání o novém mostu.⁷⁸

Krokům spolku také pomohla sama příroda a její ničivá síla. V srpnu 1925 byla v celých Čechách povodeň a ani Doudlebům se nevyhnula. Velká voda utrhla a odnesla dřevěnou lávku „u Žočků“ na severní straně doudlebského ostrohu. Povodeň ale hlavně podemlela kamenný pilíř u malého dřevěného mostu, který spojoval Doudleby a Straňany. Kamenný pilíř byl tak poničen, že každým okamžikem hrozilo jeho zhroucení, a tak byla povolána stavební komise, která potvrdila, že stav mostu je katastrofální a musí se neodkladně řešit. Proto byla dne 6. prosince 1925 svolána mimořádná valná hromada spolku. Této velké schůze zúčastnili poslanec Alois Kříž za stranu sociálně demokratickou, poslanec Kašpar Hintermüller za stranu lidovou, poslanec Dr. Josef Patejdl za stranu československých socialistů a poslanec Josef Čermák za stranu komunistickou, zástupci českobudějovického okresu, Národohospodářského sboru jihočeského a delegáti dalších politických stran, tajemník republikánské strany pan Tupý, tajemník strany národní demokracie pan Podruh a za stranu živnostenskou pan Štěpka. Všichni účastníci schůze se shodli, že stav mostku je neudržitelný a zdraví nebezpečný. Také vyjádřili politování nad těžkým životem občanů v Doudlebech. Po této důležité schůzi se konalo ještě několik podobných schůzí se zastoupením poslanců, zástupců úřadů a korporací, mezi nimi se schůzí také zúčastnili zástupci Technicko-hospodářské jednoty. Tyto schůze ale již nebyly tak velké jako ta první ze začátku prosince. Výsledkem bylo, že se věc doudlebského mostu dostala do povědomí politiků a konečně se pohnula z místa.

---

⁷⁸ Obecní úřad Doudleby, Kronika sboru dobrovolných hasičů v Doudlebech 1896-1940.

Předseda František Miroslav Čapek se stále snažil o získání konexí na důležitých místech v Praze, aby podpořil svoji myšlenku stavby nového mostu v Doudlebech. Mimo vládního rady ing. Jindřicha Mareše ještě získal na svou stranu sekčního šéfa ing. Karla Grunda a vrchního odborového radu na ministerstvu veřejných prací ing. Karla Šišku. S podporou těchto vlivných úředníků byla již stavba mostu v Doudlebech jen otázkou času.

Další valná hromada spolku se konala 28. března 1926 za velké účasti zástupců politických stran. Spolek zde představil svoji dvacetiletou činnost zástupcům úřadů. Všichni zástupci politických stran i okresní správy se znovu shodli, že stav přechodu řeky v Doudlebech je kritický a přislíbili rychlé řešení problému s mostem. Prof. ing. Brunclík s týmem odborníků ohledal stávající lávku a závěry šetření přednesl na valné hromadě. V jeho zprávě se psalo, že pravý pilíř lávky je puklý a levý pilíř je po poslední povodni podemletý a sesunul se. Prostřední pilíř byl povodní také podemlet a spáry mezi kameny byly vymlety a hrozilo sesunutí celá lávky. Oprava této staré lávky by přišla podle odhadu prof. Brunclíka na 60 000 korun, ale nikdy by nebyla stálá kvůli každoročním povodním. Spolku také nabídl svou pomoc Národohospodářský sbor jihočeský a Technicko-hospodářská jednota. Do výboru spolku byli jmenováni za okres ing. Jerhot a Kadlec.⁷⁹

Na přelomu roku 1926-1927 byl vypracován v technickém oddělení zemského výboru nový projekt na stavbu mostu, který měl stát nad jezem, ne pod jezem, jak ho projektoval ing. Bukovský. Projekt vypracoval Ing. Josef Hart ve spolupráci se zástupcem českobudějovického okresu, vrchním radou Ing. Františkem Jerhotem. Tento nový projekt byl dokonalejší, vznosnější a také levnější, což bylo dost důležité, přece jen ještě nebyly schváleny žádné subvence a ani jejich výše nebyla dojednána.

Spolek podpořený zájmem a podporou politiků a úřadů zdvojnásobil svoje úsilí. Snažil se rozsáhlou propagací zdůrazňovat důležitost stavby mostu, ne jen pro Doudleby a pro jejich okolí, ale i pro celý okres. Členové znovu pořádali finanční sbírky a žádali o subvence na stavbu mostu. Spolek žádal o tři druhy subvencí, o státní, zemské a okresní. Celkový obnos získaných subvencí pro stavbu mostu do roku 1930 činil 820 000 Kč. Z toho byly státní

---

⁷⁹ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, kniha 1.

subvence vyčerpány v maximální míře 450 000 Kč, zemské subvence se vyčerpaly ve výši 270 000 Kč a okresní subvence byly vyčerpány v maximální výši 100 000 Kč.

Dne 2. června roku 1927 byl zaslán spolku zemským výborem detailní generální projekt na stavbu mostu. V září byla dokončena vodoprávní řízení. Na podzim roku 1927 byla na základě dodaného projektu vypsaná soutěž na stavbu mostu přes řeku Malši s rozpočtem 800 000 Kč až 1 000 000 Kč. Přihlásilo se 8 stavebních firem, ze kterých byla vybrána firma Bubla a spol. z Horažďovic. Tato firma předložila projekt stavby mostu s náklady 795 000 Kč.⁸⁰

Dne 26. června 1927 se konala valná hromada v hostinci u Šulistů. Na schůzi bylo přítomno mnoho hostů, například zástupce okresu Dr. Šimeček nebo vrchní rada František Jerhot. Předseda spolku F. M. Čapek představil činnost spolku po technické i finanční stránce a prohlásil, že do 2 až 3 měsíců bude zahájena stavba mostu. Na této schůzi byl také podán návrh městským radním z Českých Budějovic, statkářem a členem jihočeského vodohospodářského družstva Josefem Trägerem, aby byl most nazván na počest advokáta a českého politika, který měl velké zásluhy na rozvoji jižních Čech, Dr. Augusta Zátky. S tímto návrhem ale nesouhlasili ostatní členové spolku a usneslo se, že most se bude jmenovat po předsedovi mostního spolku F. M. Čapkovi, Čapkův most. Název Čapkův most vznikl již v roce 1926 při řízení s úřady. První tento název použil náměstek okresního starosty František Kliment, když řekl „za nedlouho předán bude veřejnosti Čapkův most v Doudlebech a my ze srdce všem občanům toto dobrodiní přejeme.“⁸¹ Na výborové schůzi spolku, který se konal téhož dne jako valná hromada, byl zvolen předsedou F. M. Čapek, místopředsedou Josef Burda, pokladníkem Jan Šejhar. Post jednatele spolku byl prázdný, protože řídící učitel Jindra se odstěhoval, a tak se čekalo na nově nastupujícího řídícího učitele Doudlebské školy, aby se ujal funkce jednatele spolku. Své funkce se ujal nový řídící učitel Josef Janura 19. července 1928 na výborové schůzi spolku.

V červenci 1927 byla koupena obcí Doudleby chalupa č. 29 ve Straňanech od Martina a Alžběty Palečkových, aby byla zbourána, protože stála v cestě projektovaného mostu. Chalupa byla velmi stará, nízká s malými okny. Z části byla zděná, z části dřevěná s doškovou

---

⁸⁰ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, kart. 1.

⁸¹ Hlas lidu, ze dne 6. září 1926.

střechou. Tato chalupa byla mnohokrát zatopena velkou vodou a od roku 1888 na ní byly zaznamenávány výšky povodní. Stavební materiál z chalupy, aby nepřišel na zmar, byl vydražen mezi obyvateli Doudleb. Při bourání byl také nalezen na půdě, na vstupních dveřích, pověšený starý obraz malovaný na dřevě.⁸² O obraz projevil zájem předseda spolku F. M. Čapek, a tak mu byl předán.⁸³

Stavba mostu byla předána firmě Bubla a spol. 23. ledna 1928. Předání se provedlo podepsáním závazných listin. Listiny byly podepsány v Českých Budějovicích na okresním výboru. Za spolek ji podepsal jeho předseda F. M. Čapek a den na to byly smlouvy podepsány v Doudlebech zástupci obce. Dne 16. února se dostavil na Doudleb osobně stavitel Bubla se zástupcem okresního výboru předsedou Františkem Šimečkem a projektantem mostu ing. Hartem. Stavební firmě byly předány body, kde se bude most stavět a jeho směr. Také byly dojednány podmínky smlouvy o dozoru stavby, který bude provádět zemský technik. Také bylo dohodnuto, že komunikaci mezi stavebníkem a stavitelem bude zajišťovat dosazený zemský technik.⁸⁴ Smlouvu podepsali ing. Hart, stavitel Bubla, předseda okresního výboru František Šimeček, za obec podepsal smlouvu náměstek starosty Vojtěch Burda a za Mostní spolek Josef Burda.

Na masopustní pondělí 20. března 1928 se začalo se stavbou mostu. Řemeslníci navázeli na stavbu náradí a začali vyhrabávat písek z řeky. Protože překážela stavbě mostu lípa svobody, byla vykopána a přesazena na návěs do Straňan, kde dříve býval rybníček. S betonovacími pracemi se začalo 4. května, a to betonováním pravého mostního pilíře. Základy pilíře měly hloubku čtyři metry, aby pata pilíře stála na skalnatém dnu. Dne 10. května bylo betonování pod pravým pilířem dokončeno a 14. května se začalo s betonováním základu na levém břehu, ale tato práce byla náročnější, protože dno pilíře bylo až osm metrů hluboké a musely se betonem vyplňovat rozsedliny ve skále. Práce na levém základu skončily v pátek 25. května.

Ještě toho dne 25. května se ale spustil silný déšť, který trval nepřetržitě až do tří hodin ráno dne 27. května. Voda v řece začala, jako již mnohokrát před tím, rychle stoupat a

---

⁸² Obraz sv. Kateřiny a sv. Doroty, více v knize Šimánek, J. a kol., Doudleby – Historie, památky, tradice, 2008, s. 64.

⁸³ Obecní úřad Doudleby, Obecní kronika obce Doudleby 1921-1940.

⁸⁴ Stavebník mostu byl Spolek pro stavbu mostu přes Malši, stavitel byla firma Bubla a spol. z Horažďovic.

občané Doudleby museli pracovat celý večer na odklizení provizorního dřevěného mostu, který museli odnést na bezpečné místo. Ale v neděli 27. května v jednu hodinu ráno museli znovu lidé přijít na pomoc hasičům k řece, protože stále stoupající voda rozbila pod Velešínem stojící vory a klády, které dopluly po proudu do Doudleby, se zaklínily za mostní lešení kolem skoro hotových dřevěných skruží. Hrozilo, že by si mohlo lešení i dřevěné skruže zřítit do řeky. A proto se lidé všemožně snažili klády vytáhnout z vody a několik jich opravdu vytáhli. Lidé pracovali až do dopoledne, kdy se jim podařilo nakonec všechny klády vytáhnout na břeh a voda už začínala rychle klesat.⁸⁵

Dne 13. července dorazila na stavbu mostu komise, která měla schválit armaturu mostu.⁸⁶ Také musela urovnat některé drobné záležitosti spojené se stavbou mostu. Členy komise byly ministerský rada Šiška, stavební rada Farský, předseda okresního výboru Šimeček, ing. Jerhot, ing. Kadlec. Po zhlédnutí stavby se konala schůze v hostinci u Krupků. Tam bylo vytknuto předsedovi okresního výboru panu Šimečkovi, že nepravdivě nařkl dozorčího ing. Harta z nedokonalé kontrolní práce, a tak pan předseda nepočkal na konec schůze a odešel. Po skončení schůze se komise ještě jednou vydala zkontrolovat připravenou armaturu mostu a schválila začátek betonování skruže.

S betonáží skruže se začalo 16. července. Skruž mostu byla rozdělena na jedenáct dílů, které se v jasně daném pořadí vyplňovaly betonem. Beton byla směs z jednoho dílu cementu a tří dílů štěrku. Dělníci pracovali na dvě směny, od čtyř hodin ráno do poledne a od poledne do osmi hodin večer. O den později na konci odpolední směny byla poslední část skruže zabetonována.

Dne 24. srpna přijela na stavbu mostu komise v čele s ministerským radou Gruntem, aby zkontrolovali průběh prací a jejich kvalitu. Za jejich přítomnosti bylo spuštěno lešení mostu. Komise pak prohlédla most a zjistila, že si mostní deska sedla o 1,5 mm, což bylo v normě, a tak komise rozhodla, že práce na mostě mohou pokračovat. Dělníci tedy ukončili hlavní betonovací práce a přesunuli se podle plánu k přípravám na navážení náspů mostu.

---

⁸⁵ Obecní úřad Doudleby, Obecní kronika obce Doudleby 1921-1940.

⁸⁶ Označení pro ocelovou výztuž stavebních nosných železobetonových prvků.

Navážení náspu na doudebské straně mostu začalo 2. října. Materiál byl dopravován koňskými spřeženími z náspu před okny fary, na kterém stála kaplička se soškou sv. Jana Nepomuckého. U této kapličky se konaly každý rok večerní májové pobožnosti. Kaplička byla přenesena třetího října pryč a násyp byl srovnán s okolním terénem. V násypu bylo nalezeno mnoho lidských kostí a několik bronzových šperků. Všechny věci byly odevzdány předsedovi spolku F. M. Čapkovi, který o tyto věci měl zájem. Jedna velmi zachovalá lebka byla odeslána na prozkoumání. Když se odvezla všechna země z násypu před farou, začalo se kopat ve farské cestě, ale tam byla práce dělníků velmi namáhavá, kvůli množství kamení, a tak se radši dělníci přesunuli brát navážku do Straňan na Vávrův kopec.

Dne 11. října bylo dokončeno betonování chodníků a výplně mostu a parostroj byl připraven k odjezdu. V neděli 14. října 1928 se konala slavnost uložení pamětního spisu do mostu. Do pilíře mostu byl vložen pamětní spis v měděné schránce, který stručně shrnoval dějiny Doudleb i mostního spolku. Přiloženo bylo mnoho fotografií krojů a zvyků, které se do té doby v Doudlebech dochovaly a kovové mince. Také byla přiložena listina s podpisy čestných hodnostářů, ing. vrchního odborového rady Karla Šišky, vládního rady ing. Jindřicha Mareše, sekčního šéfa Ing. Karla Grunta, autora architektonické výzdoby architekta Jindřicha Buby, ing. Chramosty, Dr. Kazimoura, poslanců Rudolfa Berana, Aloise Kříže, Jana Kvasničky, Dr. Josefa Patejdla, Kašpara Hintmüllera, vrchního rady Ing. Františka Jerhota a náměstka okresního výboru Františka Klimenta. Za mostní spolek byli podepsáni F. M. Čapek, Josef Burda se všemi členy spolku. Přiložena byla ještě podpisová listina s podpisy všech občanů Doudleb, Straňan a dětí z doudebské školy s jejich učitelem Josefem Janurou. Poslední bylo vloženo poděkování Spořitelnímu a záložnímu spolku z Doudleb, který stavbu mostu za výhodných podmínek financoval. Po té byla schránka zaletována a za zvuku československé hymny ji vložil předseda mostního spolku F. M. Čapek do pilíře mostu, který nese letopočet 1928. Schránka byla nakonec v pilíři zabetonována.⁸⁷

V den slavnostního uložení schránky s pamětními spisy 14. října 1928 se také měla konat valná hromada spolku, ale protože se slavnost u mostu protáhla do večerních hodin, musela se valná hromada přesunout na jiný den. Valná hromada se tedy konala 21. října. Na schůzi se volili noví funkcionáři spolkového výboru a byly přečteny zprávy o činnosti a finančním stavu spolku.

---

⁸⁷Obecní úřad Doudleby, Kronika sboru dobrovolných hasičů v Doudlebech.

V následujících dnech se začaly navážet náspy na straňanské straně mostu, kvůli tomu se musela zbourat kovárna a hasičské skladiště. Jak kovárna, tak skladiště bylo znovu postaveno na novém místě opodál mostu. Vrchní plocha mostu byla polepena asfaltovou plstí a natřena asfaltem. Na začátku prosince bylo namontováno zábradlí a postaveny čtyři sloupy, na které se později pověsilo osvětlení mostu. Již tyto práce byly dělány v mrazech. Když byly hotovy náspy na straňanské straně mostu, byly položeny po mostě kolejnice a koňmi byly tahány vozíky se zemí na doudelebskou stranu mostu, kde se navezl úzký pruh navážky tak vysoko, že již 20. prosince bylo možné po mostě přejít bez problému.

V listopadu roku 1928 se také začalo se stavbou dřevěného mostu v Doudlebech. Dřevěné a zděné pilíře byly do Vánoc hotové. Ale práce na zděných pilířích se velmi zpomalila pro silné mrazy, které v prosinci byly.⁸⁸ Dřevěný most stál „u Žočků“, kde dnes stojí Biaggiho lávka, která byla postavena po velkých povodních v roce 2002 a byla zaplacená z finanční pomoci od italského motocyklového jezdce Maxe Biaggiho.

Mezi 31. prosincem a 2. lednem 1929 ale napadlo okolo půl metru sněhu, což zastavilo práce na mostě. Ještě k tomu začalo opravdu silně mrznout. Na konci ledna se lehce oteplilo, ale znovu napadlo mnoho sněhu a nato zase začalo silně mrznout. Například ráno třetího února ukazovaly teploměry -34 stupňů Celsia. Nejsilnější mrazy dorazily 11. února na masopustní pondělí a byly tak silné, že stupnice teploměrů nestačily. V českých Budějovicích ten den byla hlášena teplota – 42 stupňů Celsia. Po tomto teplotním rekordu, který nebyl ještě dodnes překonán, mrazy slábly.⁸⁹

Dělníci 5. března 1929 strhli již nepotřebnou starou dřevěnou lávku mezi Doudleby a Straňany a začali s bouráním středního a krajních pilířů staré lávky. Střední pilíř byl zhotoven z pískovcových, hrubě otesaných kamenů dlouhých až 280 cm. Na vrchní části pilíře byl vytesán letopočet 1790. Na pilíři stál dobře opracovaný sloup vysoký asi 220 cm, na němž stávala malá kaplička se soškou sv. Jana Nepomuckého. Ale tato kaplička byla sražena vozíkem naloženým slámou do řeky, bohužel není známo kdy. Od té doby stál na lávce pouze tento sloup. Dříví, cihly a kamení se prodalo 6. března ve veřejné dražbě. Sloup, na kterém

---

⁸⁸ Obecní úřad Doudleby, Obecní kronika obce Doudleby 1921-1940.

⁸⁹Tamtéž.

stála kaplička, zakoupil František Menšík ze Straňan a podepřel s ním kolnu. Lidé této staré lávce říkali „železná kráva“, protože na její neustálé opravy šla z rozpočtu obce každý rok nemalá částka.⁹⁰ Vodoměr připevněný do té doby na středním pilíři byl přenesen ing. Hartem na pravý pilíř nového mostu.

V posledním březnovém týdnu se opět začalo s pracemi na obou mostech. Práce na velkém mostu, kde se stále navážely náspy, byla velmi nesnadná, protože země byla po roztátí sněhu rozbředlá a náspy mostu se neustále svážely a tím přidělyvaly mnoho další práce dělníkům, kteří jej museli znovu urovnávat. Ale i přesto šly práce hlavně na dřevěném mostě dobře. Již 14. dubna byl kompletně hotov a předán do provozu. Také po betonovém mostě již mohly přejíždět povozy, ale jen týden od 7. do 14. dubna.

Dne 20. července se konala schůze spolkového výboru, která navrhla valné hromadě jmenovat čestnými členy spolku vrchního radu Šišku, ing. Dr. Karla Chocholu, stavitele Bublu, vrchního zemského radu Farského, zemského říční správce Sklenáře a sedláka Josefa Burdu. Jako poděkování za ochotu podpořit stavbu mostu byli za zakládající členy spolku prohlášeni poslanci Kvasnička, Kříž, Patejdl a Hintermüller.

Dne 23. července 1929 se konala valná hromada spolku v hostinci u Krupků. Předseda spolku F. M. Čapek přednesl členům zprávu o činnosti spolku. Také se zmínil, že finanční situace je velmi příznivá. Do tohoto dne bylo již firmě Bubla a spol. zapláceno od spolku 657 755 korun 30 haléřů, ale firma si také účtovala nad rámec dohodnutého projektu za takzvané „více práce“. Dále byli voleni funkcionáři spolku, předsedou byl opět zvolen F. M. Čapek. Do výboru spolku byli zvoleni Josef Burda, Vojtěch Burda, Jan Šejhar, František Drbout, Vojtěch Beran, Josef Janura, Vojtěch Had a Josef Vávra. Revizory spolkových účtů se stali Václav Kozojed a Paleček. Členové spolku se usnesli, že spolek byl založen nejen pro stavbu mostu, ale také pro povznesení Doudleb, proto spolek převzal správu obou mostů a také se zavázal, že dokončí kompletně vyúčtování stavby mostu.

Obecní zastupitelstvo obce Doudleby-Straňany se usneslo na své schůzi ze dne 10. srpna 1929, že jmenuje čestným občanem Dr. Františka Kříže, rodáka z Doudleb a ředitele městských úřadů v Plzni, z důvodů jeho štědrosti, kterou projevil při stavbě mostu, když

---

⁹⁰Tamtéž.

přispěl velkou finanční částkou na podporu mostního spolku. Na další schůzi dne 19. srpna se zastupitelstvo obce rozhodlo, že jmenují čestným občanem obce Doudleby zemského inženýra Josefa Harta, který vyprojektoval nový most a měl po celou dobu stavbu most pod dozorem. Dále byl jmenován čestným občanem vládní rada ministerstva veřejných prací Jindřich Mareš, kvůli jeho podpoře ve věci stavby nového mostu. Dalším čestným občanem se stal inženýr a vrchní rada v Českých Budějovicích František Jerhot, který jako první navrhl, aby byl most postaven na místě, kde stojí, i když před ním žádný inženýr tuto možnost ani nezhodnotil. Také se výrazně zasadil o stavbu mostu u okresního výboru v Českých Budějovicích. Dále byl čestným občanem jmenován sekční šéf ministerstva veřejných prací Karel Grunt, který se zasadil o stavbu nového mostu a hlavně se přimluvil při udělování státních subvencí, bez kterých by nikdy most nebyl postaven. Další, kdo získal čestné občanství, byl stavitel z Horažďovic Jindřich Bubla, jenž most postavil ke spokojenosti jak spolku a obce, tak obyvatel Doudleb. Dále byl jmenován čestným občanem vrchní zemský stavební rada Sekvenc, jehož zásluhou byl zbudován dřevěný most v Doudlebech. Dalším čestným členem byl 19. listopadu jmenován odborový rada ministerstva veřejných prací Karel Šiška, za pomoc při prosazování projektu mostu i při jeho realizaci. Všem jmenovaným čestným členům byl poštou doručen diplom čestného členství s pohledem na Doudleby s novým mostem.⁹¹

Vrcholnou akcí stavby mostu a vlastně i mostního spolku byla slavnost otevření mostu, která se konala 25. srpna 1929. V podstatě to byla slavnost otevření dvou mostů, protože byl otevřen velký železobetonový most dlouhý 68 metrů a vysoký přes 40 metrů pořízený především ze subvencí získaných mostním spolkem, ale také se oficiálně otevíral menší dřevěný most, který byl pořízen v podstatě svépomocí z příspěvků a darů členů spolku s materiálním přispěním ve formě zlevněného dřeva a finanční pomoci ve výši 1000 korun od Buquyského velkostatku v Nových Hradech. O stavbu tohoto menšího dřevěného mostu se zasadil vrchní zemský stavební rada Sekvenc a poříční správce Sklenář. Tento druhý most byl pro veřejnost překvapením a dokazoval, jak řekl poslanec Beran „Zde se více pracovalo než mluvilo.“⁹²

---

⁹¹Obecní úřad Doudleby, Obecní kronika obce Doudleby 1921-1940.

⁹² Obecní úřad Doudleby, Kronika sboru dobrovolných hasičů v Doudlebech.

Přípravy na tuto velkou slavnost trvaly přes týden a na jejím pořádání se účastnili, jak členové spolku pro stavbu mostu, tak obecní úřad. Pro tuto událost spolek ustanovil zvláštní výbor, který měl na starost organizaci slavnosti. Na návsi a na místě slavnosti u mostu byly vztyčeny máje a stavěny slavobrány. Celý most byl slavnostně ozdoben nejrůznějšími dekoracemi. Všechny domy byly nově nabílené a vyzdobené červenobílými prapory i z kostelní věže vlál velký prapor. V den slavnosti, tedy 25. srpna, bylo hezké počasí, a to slibovalo velké množství návštěvníků. Na všech důležitých místech stáli pořadatelé ze spolku, kteří naváděli příchozí návštěvníky, jak pěší, tak ve vozidlech, na místa pro ně určená. Několik autobusů, které byly stále přeplněné, dováželo nové návštěvníky slavnosti hlavně z Českých Budějovic, ale také z Říмова či Velešína. Na louce u mostu, kam směřovaly kroky většiny návštěvníků, hrála čtyřicetičlenná kapela, mezitím se scházeli čestní hosté v obecní škole, kde pro ně bylo připraveno pohoštění. Když se pak čestní hosté, představitelé obce a spolku odebrali k mostu, aby zahájili oficiální část slavnosti, čekalo na ně již několikatisícové shromáždění.

Slavnost byla zahájena chorálem, který zazpíval českobudějovický sbor Hlahol. První promluvil ke shromáždění starosta obce Doudleby František Drbout, který poděkoval všem, kteří se na budování mostu podíleli, ale hlavně poděkoval F. M. Čapkovi za jeho práci. Poté předal již slovo samotnému předsedovi, který ve své řeči děkoval všem, kteří podporovali myšlenku stavby mostu. Také vyjmenoval blahopřejné dopisy od presidia ministerské rady, senátu, Národního shromáždění, primátora města Prahy, starosty města Plzně, velkostatkáře Buquoye, úřednictva ministerstva veřejných prací a dalších. Předseda také vylíčil historii Doudleb a mostního spolku a poukázal na význam mostu jak pro samotné Doudleby, tak pro celé jeho okolí. Svůj proslov zakončil přáním, aby tak jako snaha o zbudování mostu spojila všechny občany obce, tak aby byl most stálou spojnici v další práci, která by zvelebovala jejich obec. Po konci projevu byly za zvuků státní hymny uvolněny pásy, které most uzavíraly. Přitom na obou stranách mostu stáli doudlebští a straňanští krojovaní mladíci s dívkami a mávali věnci, do toho hřměly rány z hmoždířů. Poté zazpíval sbor Hlahol píseň „Sláva tobě“ a při tom byli předány kytice představitelům mostního spolku, F. M. Čapkovi a Josefu Burdovi, jako poděkování občanů obce za jejich práci.⁹³

---

⁹³Obecní úřad Doudleby, Obecní kronika obce Doudleby 1921-1940.

Další částí slavnosti byly projevy čestných hostů. První promluvil vrchní odborový rada ing. Karel Šiška, který označil most za dokonalé dílo, které bude sloužit ke cti jeho stavitelů. Další promluvil rada politické správy Dr. K. Podhajský, který za okres poděkoval za těžkou práci se stavbou mostu a doufal, že bude v kraji zkvalitňování komunikací pokračovat se stejným úspěchem jako v Doudlebech. Dalším řečníkem byl JUDr. František Kříž, ředitel městských úřadů v Plzni, který tlumočil pozdrav města Plzně a jeho starosty pana Pika a zavzpomínal na těžký život v Doudlebech za svého mládí, když nebyl přes řeku řádný most. Další pronesl svoji řeč poslanec Rudolf Beran, který v mostu viděl podle svých slov začátek nového hospodářského rozvoje obce. Poslanec Alois Kříž také vyzdvihoval hospodářskou důležitost mostu pro celé Doudlebsko a také vyzdvihoval nacionální stránku stavby a práce lidí, kteří se o most zasloužili, protože podle něj pracovali všichni pro jeden cíl jako příslušníci jednoho národu a státu. Další řeč pronesl poslanec Kašpar Hintermüller, který ocenil zásluhy mostního spolku a především F. M. Čapka a dále řekl, že je rád, že se stavbou mostu vyplnilo dávné přání obyvatel Doudleb a Straňan. Poslední projev nesl poslanec Jan Kvasnička, který Doudleby označil za maják na cestě k řešení takzvané „jihočeské otázky“. Po posledním projevu kapela zahrála státní hymnu a s několika ranami z hmoždířů oficiální slavnostní akt skončil.

Po ukončení oficiální části události následoval slavnostní průvod, který přešel nový most. Na začátku průvodu byli jezdci na koních v krojích, za nimi jely ozdobené vozy. Na prvním voze jeli dívky a mládenci v krojích a na ostatních vozech jeli muži a vdané ženy také v krojích. Za vozy šli členové doudlebských spolků a nakonec všechno obecní úřady. Průvod začínal ve Straňanech, přešel most a vydal se přes Doudleby k novému dřevěnému mostu, který taky přešel a nakonec se průvod vrátil zpět do Straňan do sadů V. Burdy a A. Kokeše, kde bylo přichystáno pro všechny občerstvení. Jídlo přichystali členové spolku a návštěvník se tam mohl najíst za rozumnou cenu. Hospodyně nachystaly čerstvý chléb a další slané pečivo, máslo, mléko a cukroví. Na slavnosti byl také uzenářský krám legionářského sdružení, různí cukráři, výrobci hraček a další drobní řemeslníci. Na oslavě také nemohlo chybět pivo, takže pro návštěvníky slavnosti byly přichystány čtyři výčepy přímo v sadech, kde se slavnost konala. Akce trvala až do noci a když se setmělo, tak se přesunula zábava do obecního hostince ve Straňanech, kde ještě hrála kapela a nakonec se slavnost skončila tanečním věnečkem v pohostinství u Šulistů v Doudlebech.⁹⁴

---

⁹⁴Obecní úřad Doudleby, Obecní kronika obce Doudleby 1921-1940.

Na slavnost lidé dlouho vzpomínali, kromě místních to byli především návštěvníci z Českých Budějovic, kterým se líbilo velmi dobře zvládnuté uspořádání akce a také úslužnost obyvatel Doudleb. O slavnostním otevření mostu psaly české i německé noviny a časopisy, které popisovaly cestu ke stavbě mostu a samotnou slavnost. Články o otevření mostu se objevily například v deníku Prácheň č. 34, Stráž lidu č. 63, Národní politika č. 233, Jihočeské listy č. 67, Republikán č. 64, Hlas lidu č. 92, Budweiser Zeitung č. 65 - 66, Der Sonntagbote č. 35,⁹⁵ Venkov č. 201, Technický jih č. 9 – 10 a Národní listy č. 239.⁹⁶

Po slavnosti také byla na most připevněna bronzová pamětní deska, na které stojí napsáno: „Čapkův most. Postaveno Léta Páně 1928 na paměť obnovení státu československého, zásluhou Fr. Mir. Čapka a Josefa Burdy - Šejhla. Nákladem obce Doudleby – Straňany za podpory státní, zemské, okresu Č. Budějovického podle návrhu zem. ing. Josefa Harta z Prahy, firmou J. Bubla a spol. v Horažďovicích. Utrpením a vytrvalostí v minulosti ke šťastné a radostné budoucnosti.“ Deska tato necht' hlásá budoucím jména těch, jež dílem tímto se o zvelebení obce zasloužili.⁹⁷ Tato deska je na mostu dodnes a má rozměry 60 x 60 cm. Pro sestavení textu na tuto desku byla svolána komise ze členů spolku, která se skládala z Vojtěcha Berana, Josefa Vávry, Josefa Janury a Františka Drbouta.⁹⁸

Dne 26. srpna byl most otevřen veřejné dopravě. Zátěžová zkouška nového mostu se konala 15. října. Této události se také zúčastnili vrchní rada Šiška, ing. Farský, stavitel Bubla a F. M. Čapek. Odborná komise nejdříve prozkoumala most, a když zhodnotila, že je v pořádku, mohlo se přejít k samotné zkoušce, kterou prováděl parní silniční válec značky Škoda a hmotnosti 18 tun. Zkouška byla úspěšná, prohnutí mostu bylo v normě.

Ministerstvo veřejných prací určilo 29. listopad 1929 jako den kolaudace Čapkova mostu. Po úspěšné kolaudaci byl most předán stavebníkem, tedy mostním spolkem, do vlastnictví a správy okresu, přesně tak, jak se dohodli předseda spolku F. M. Čapek a okresní

---

⁹⁵ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malší, kniha 1.

⁹⁶ Prácheň, 31. srpna 1929, s. 4.; Stráž lidu, 27. 8. 1929, s. 1.; Národní politika, 25. 8. 1929, s. 4.; Jihočeské listy, 28. srpna 1929, s. 1.; Republikán, 23. srpna 1929.; Hlas lidu 27. Srpna 1929.; Budweiser zeitung, 28. 8. 1929, s. 5.; Venkov, 28. 8. 1929, s. 3.; Technický jih, 5. října 1929.; Národní listy 31. 8. 1929, s. 2.

⁹⁷ Tato věta byla k textu desky dopsána v obecní kronice.

⁹⁸ SOKA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malší, kniha 1.

hejtman Podhajský. Také za přítomnosti vrchního rady Šišky bylo odsouhlaseno opravení obecní cesty ve Straňanech, která vede na nový most, a její předání do správy okresu.

6.3. Období 1930 - 1937

Usnesením ze dne 8. března 1930 se ministerstvo veřejných prací rozhodlo navýšit státní subvenci na stavbu mostu o 109 000 korun ze 450 000 korun na 559 000 korun. Tyto peníze byly nutné, protože peníze spolku byly investovány do dřevěného mostu „u Žočků“ a chyběly při splácení nákladů stavby velkého betonového Čapkova mostu.⁹⁹

Mezi lety 1930 – 1931 jsem nenašel žádný pramen, který by poukazoval, že by spolek svolal volnou hromadu či výborovou schůzi. Ale spolek dále fungoval, to je patrné na korespondenci spolku s úřady ohledně splácení subvencí.

Ve dnech 13. a 20. března 1932 se sešly výborové schůze, kde revizoři spolkových účtů Václav Kozojed a Jan Paleček prohlíželi spolkové účetnictví ještě s mimořádně zvoleným revidujícím výborem, který se skládal z četníka vrchního strážmistra Ferdinanda Vodičky, Jana Janury, osadního starosty Vojče a starosty Doudleb Františka Drbouta.

Řádná 16. valná hromada spolku se konala 24. července 1932 v obecním hostinci ve Straňanech. V tomto roce měl spolek 49 členů. Oběžníkem byli pozváni všichni členi spolku a také hosté. Na tuto schůzi byli pozváni také redaktoři časopisů Stráž lidu, Hlas lidu, Jihočech, Jihočeské listy a Republikán. Také byli pozváni zástupce župního sekretariátu strany národně socialistické a okresního úřadu. Tito zástupci byli vyzváni, aby prohlédli finanční bilanci spolku a projednali všechny její položky. Na této schůzi přednesl předseda spolku F. M. Čapek přehled vykonané práce spolku. Spolek za 27 let svojí existence se zasadil o postavení dvou mostů, opravení silnice ve Straňanech a dalších tří obecních cest, které byly opraveny během stavby mostu, a k tomu ve spolkové pokladně zbyl zůstatek k 20. březnu přes 8 808 korun.

Poté se na schůzi projednávaly položky spolkových financí a řešila se kontrola účtů, která se konala na výborových schůzích 13. a 20. března. Na valné hromadě vystoupil pan

---

⁹⁹ SOKA České Budějovice, Spolek pro stavbu mostu přes Malši, kart. 1.

Vojtěch Beran, který jako pokladník doudebské kampeličky překontroloval také spolkové účetnictví, které porovnal s doklady a shledal vše v pořádku. Poté vystoupil před členy spolku revizor účtu pan Paleček, který také za spolkový výbor prohlásil, že jsou účty zkontrolovány a jsou v pořádku. Poslední vystoupili za revidující výbor řídící učitel Janura a vrchní strážmistr Vodička, kteří také shledali účty bezchybné a navrhli valné hromadě, aby udělili výboru spolku absolutorium. To bylo jednomyslně schváleno. Tím bylo i schválena pokladní zpráva s bilancí nákladů za Čapkův most 1 049 590 korun a 56 haléřů a na dřevěný most „u Žočků“ byly celkové náklady 45 138 korun 60 haléřů.

Dne 5. srpna 1934 se konala výborová schůze spolku v kanceláři doudebského záložního spolku tzv. kampeličky. Členové výboru se dohodli, že dokud se nevyřeší vlastnictví dřevěného mostu „u Žočků“, budou se o něj starat, pokud jim budou stačit prostředky. A tak výbor schválil vyplatit 600 korun ze spolkové pokladny na jeho opravu. Také se řešil požadavek okrašlovacího spolku, který žádal mostní spolek o finanční podporu.¹⁰⁰ Výbor jejich žádost schválil a poslal okrašlovacímu spolku 100 korun, na toto rozhodnutí dne 1. září okrašlovací spolek odeslal děkovnou odpověď, kde žádal o větší dotaci kvůli přání výsadby ovocných stromů okolo obce.¹⁰¹ Výbor se také rozhodl, že zaměstná jednoho dělníka, který očistí velký most a opraví drobné nedostatky, které se za pět let objevily. Sbor dobrovolných hasičů z Doudleb také žádal o finanční příspěvek a výbor spolku odsouhlasil věnovat 400 korun.

Předposlední valná hromada spolku se konala 6. října 1935 v hostinci u Krupků v Doudlebech. Většina členů spolku v té době nezaplatila spolkové příspěvky a spolkový výbor z 26. června se rozhodl, že dluh členům odpustí, ale napříště ten, kdo nezaplatí minimálně jednu korunu ročně, ztratí svoje členství ve spolku. Pokladník přečetl zprávu o finanční stránce spolku, čisté jmění spolku bylo 5015 korun 50 haléřů. Při volbě předsedy byl opět zvolen F. M. Čapek, ale ten funkci přijal jen pod podmínkou, že spolek opět začne spolupracovat a zmizí vzájemné soupeření mezi členy z Doudleb a Straňan. Mezi obcemi vždy byly menší či větší neshody a stavba mostu je měla sjednotit, ale po dokončení stavby se znovu objevila odvěká rivalita a to se projevovalo i ve spolku rozdílnými názory jak spravovat spolek a jeho finance. Členy spolkového výboru se stali Josef Burda, Vojtěch

---

¹⁰⁰ SOkA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, kniha 1.

¹⁰¹ SOkA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, kart. 1.

Burda, František Drbout, Vojtěch Beran, Josef Janura, Jan Had, Jan Šejhar a Josef Vávra. Předseda F. M. Čapek, Josef Vávra, Jan Paleček, Jan Šejhar a Josef Janura podali na valné hromadě společný návrh na to, aby ze spolkového majetku bylo věnováno 2 000 korun ke zřízení fondu, který se nazýval „Fond pro podporu školních dětí v Doudlebech - Straňanech.“¹⁰² Tento fond měl za úkol každý rok uhradit náklady na takzvanou vánoční nadílku, což vlastně byla besídka pro školní děti a jejich rodiče, kde se děti od svého učitele měly dozvídat o historii Doudlebska. Předseda F. M. Čapek do fondu přidal 500 korun ze svých prostředků. Starosta obce Josefa Vávra také navrhl, aby spolek ze svých peněz financoval projekt silnice od Čapkova mostu přes Doudleby do Střížova, kde by se napojovala na okresní silnici z Českých Budějovic. Další problém se objevil v používání a vlastnictví mostu u Žočků. Osady Doudleby ani Straňany nechtěly most vlastnit, protože na jeho udržování připadlo dost prostředků. Po několika sporech byla podána stížnost nejdříve na okresní úřad a později na zemský úřad, který ale stížnost 13. srpna 1934 zamítl s odůvodněním, že toto rozhodnutí přísluší obci Doudleby – Straňany a most není veřejná komunikace.

Poslední výborová schůze spolku se konala 21. listopadu 1937 v zasedací kanceláři doudlebské Kampeličky. Obecní úřad znovu žádal spolkový výbor o příspěvek na opravu a udržování mostu. Pokladník spolku přečetl svou zprávu a stanovil výši spolkového jmění asi na 2400 korun. Dále se výbor usnesl na finančním příspěví na stavbu pomníku padlým vojínům v první světové válce. Dále spolek koupil skříň na uložení dokumentů o mostním spolku. Všechny peníze po ukončení činnosti spolku se měly dát z rozhodnutí výboru mostnímu fondu obce Doudleby.

Poslední valná hromada spolku se konala 5. prosince 1937 v hostinci u Krupků v Doudlebech. Na této schůzi nebyl přítomen předseda F. M. Čapek a vedl ji místopředseda Josef Burda. Jednalo se o rozdělení posledních prostředků spolku, před jeho zánikem. Byly schváleny všechny výdaje odsouhlasené spolkovým výborem. Ale protože nebyl spolek rozpuštěn z rozhodnutí valné hromady, zůstávali ve svých pozicích funkcionáři podle valné hromady z 6. října 1935. Mostní spolek pro stavbu mostu v Doudlebech zakončil svoji činnost na konci roku 1937.¹⁰³

---

¹⁰² SOkA České Budějovice, Spolek pro podporu žáků školy Doudleby, nezpracováno.

¹⁰³ SOkA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši, kniha 1.

7. Financování spolku

Spolek pro stavbu mostu v Doudlebech si dal za svůj cíl hlavně stavbu mostu mezi obcemi Doudleby a Straňany, a také povznesení těchto dvou obcí. Spolek pro svůj náročný cíl ale potřeboval nutně finanční zdroje. Podrobný vývoj finančních prostředků po celou dobu trvání spolku je osvětlen v příloze (viz. tabulka č. 1). Částky tam uvedené jsou vždy ke konci popisovaného roku. Toto jmění mělo sloužit ze začátku fungování spolku na jeho provoz a zviditelnění. K pokrytí spolkových nákladů bylo nutné, aby členové spolku přispívali do spolkové kasy. Každý člen byl povinen přispívat určitou částku jednou do roka. Částky, které se přispívaly, byly stanovené ve stanovách spolku a závisely na kategorii, ve které se člen nacházel. Člen zakládající měl povinnost přispět minimálně sto korun najednou ve prospěch spolku. Člen skutečný musel zaplatit ročně minimálně deset korun. Člen činný platil ročně dvě koruny a člen přispívající platil ročně jednu korunu.¹⁰⁴ Členové spolku svoje příspěvky většinou platili na valných hromadách spolku, pokud některý rok valná hromada nebyla, členové své příspěvky odváděli dosti nahodile. Tím byly zajištěny malé, ale za to pravidelné příjmy spolku pro pokrytí jeho režie. Někteří členové hlavně v roce 1925 přispěli větší částku peněz proto, aby se majetek spolku rozrostl natolik a úřady začaly žádosti spolku brát vážně. Všichni členové, kteří takto přispěli, nesložili peníze hotově, ale spolek u nich měl svoji pohledávku. První kategorie spolkových příjmů byly **příspěvky členů**.

Již na první výborové schůzi v roce 1905 se členové výboru usnesli, že bude dobré, když spolek osloví s žádostí o podporu všechny dostupné subjekty. Byly tedy poslány písemné a tištěné žádosti o dary velkému množství obecních a městských úřadů některým okresním výborům, zemskému výboru, spolkům, záložnám, pivovarům a dalším soukromým a právnickým osobám. Spolek se s prosbou o dar obrátil například na okresní výbory v Českých Budějovicích a Trhových Svinech, na městský úřad v Praze, Kladně, Poděbradech, Poličce, Domažlicích nebo Hradci Králové, na záložny v Českých Budějovicích, Českém Krumlově nebo spořitelnu v Českých Budějovicích, obrátili se také na pivovary v českých Budějovicích, na velkostatek v Komářicích, preláta ve Vyšším Brodě, nebo také na knížete Schwarzenberka či hraběte Buquoye.¹⁰⁵ V příloze se nachází kompletní soupis míst, kam spolek posílal svoje žádosti (viz. tabulka č. 2). Do konce roku 1905 rozeslal spolek 97 žádostí o přispění na podporu spolku. V roce 1906 spolek rozeslal dokonce 229 žádostí o přispění do

¹⁰⁴ SOkA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes řeku Malší, nezpracováno.

¹⁰⁵ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro stavbu mostu, pokladní kniha.

mostního fondu spolku.¹⁰⁶ Od roku 1907 se ale od této praktiky plošné žádosti upustilo pro její malou efektivitu, protože za tyto dva roky přišlo pouze devět odpovědí, z kterých sedm bylo kladných, jedna záporná a jedna nebyla přijata valnou hromadou. Dar přišel od Českobudějovické záložny, preláta z Vyššího Brodu, dvakrát od Českého akciového pivovaru, obce Plav, obce Kamenný Újezd a Poštovní spořitelny. Odpověď se zamítnutím daru byla zaslána z Domažlic. Městský úřad v Domažlicích neposlal žádné peníze s odůvodněním, že žádostí o subvence od obcí je mnoho a není možné jim všem vyhovět. Valná hromada nepřijala dar od knížete Schwarzenberka kvůli podmínkám, které musely být splněny pro jeho získání. Spolek se raději zaměřil na cílené žádosti o subvence ke státním úřadům.

Dary byly pro spolek velmi zajímavý druh příjmu. I když oproti příspěvkům členů dar nebyl zaručen, byl součet darů z pravidla vyšší než příspěvky členů. Spolek získával dary od různých subjektů. Nejčastějším darem zaznamenaným v pokladní knize spolku jsou drobné dary jednotlivých lidí, kteří nebyli členy spolku a při návštěvě Doudleb nebo Straňan přispěli na postavení mostu. Také bylo možno přispět na stavbu mostu do kasiček, které byly rozmístěné ve všech hostincích v obou obcích. Další druh daru, který je možno vyčíst z pokladní knihy, jsou příspěvky, které se vybraly při různých akcích, jež se konaly v obou vsích a jejich okolí. Jednalo se o nejrůznější oslavy, plesy, svatby, divadla, pohřby a také třeba za vydražení kalendáře či dražení špičky na doutníky. Všechny doposud jmenované dary byly převážně v řádu korun. Větší dary dávaly spolku většinou obecní úřady nebo společnosti, které odpověděly na žádost o dar. Takové dary se pohybovaly od 15 do 50 korun. Tyto drobné dary tvořily většinu spolkového příjmu, až do roku 1925 kdy se začali někteří členové upisovat k větším částkám a později od roku 1928 se čerpaly subvence na stavbu mostu. Příloha obsahuje pokladní deník spolku za rok 1907, kde jsou dobře patrné druhy darů, a také jiné příjmy a výdaje (viz. tabulka č. 3). Rok 1907 jsem zvolil jako dobrý vzorek z pokladní knihy, protože v pozdějších letech fungování spolku se již nevedlo tak podrobné položkové účetnictví. Dary byly druhá kategorie příjmů.

Třetí typ příjmů byl zisk z **prodeje pohlednic**, které si nechal natisknout, a které byly prodávány na různých akcích jako upomínkové předměty. Členové se také usnesli v roce 1918, že se část spolkových peněz vloží do **cenných papírů**, ale nakonec válečné dluhopisy

---

¹⁰⁶ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu v Doudlebech, Kniha přijaté a odeslané korespondence.

nakoupeny nebyly.¹⁰⁷ Cenné papíry si pak spolek pořídil až v roce 1925, ale jen v malém množství.

Čtvrtý druh příjmu spolku byly **subvence**. Spolek žádal a získal subvence okresní, zemské a státní. Tyto peníze pokryly náklady na celou stavbu nového železobetonového mostu. Subvence byly spolku vypláceny od roku 1927 do roku 1930.

První dojednaná subvence byla okresní. Tuto subvenci pomohl vyřídit ing. Jerhota, který se podílel na projektování mostu. Subvence byla schválena na schůzi okresní správní komise v Českých Budějovicích dne 20. září 1926 a byla stanovena ve výši 100 000 Kč. Tato částka pak byla splatná po stejných částech v pěti letech, počínaje od roku 1927. Dále okresní správní komise povolila žádat o zemské subvence u zemského správního výboru a státní subvence u ministerstva veřejných prací. Vše bylo dohodnuto pod podmínkou, že obec Doudleby a spolek pro zbudování mostu přes Malši uhradí veškeré náklady na stavbu mostu, které nebudou kryty subvencemi. Dále se obec Doudleby zavázala, že uhradí náklady a dodá vozy, které byly třeba pro udržování mostu, do té doby, dokud se nenapojí okresní silnice k mostu. Po postavení silnice se pak náklady na udržování silnice a mostu přenesly na okres.¹⁰⁸

Druhá dojednaná subvence byla státní. Ministerstvo veřejných prací schválilo výnosem ze dne 14. ledna 1927 podporu pro stavbu mostu přes řeku Malši ve výši 30 procent skutečných stavebních nákladů. Předběžné náklady na stavbu mostu byly stanoveny na 900 000 Kč. Takže měla být státní subvence v maximální výši 300 000 Kč. Ale tato částka byla příliš nízká, takže se muselo znovu jednat. Po zakročení poslance Kvasničky se úřad rozhodl přehodnotit svoje závěry. A tak 8. července 1927 ministerstvo veřejných prací, které se dohodlo s ministerstvem financí, zvýšilo státní dotaci z původních 30 na 50 procent. To znamená, že se státní dotace zvýšila z 300 000 Kč na 450 000 Kč. Tato částka byla maximální, takže se nemusela dotace vypotřebovat celá, ale spolek tuto subvenci použil celou. Částka státní subvence byla splatná ve třech ročních splátkách, jedna roční splátka mohla dosáhnout maximální výše 150 000 Kč a splátky se mohly začít čerpat v roce, kdy se začne se stavbou mostu. Nakonec byla dne 24. března 1930 státní podpora ještě jednou zvýšena, aby

---

¹⁰⁷ SOkA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes řeku Malši, kniha 1.

¹⁰⁸ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu, Subvence pro mostní spolek.

byly uhrazeny všechny náklady na stavbu obou mostů, a to o 109 000 Kč, takže celková výše státní podpory nakonec činila 559 000 Kč.¹⁰⁹

Třetí subvence a zároveň poslední, která byla vyjednána, byla subvence zemská. Zemský správní výbor se usnesl, na schůzi ze dne 27. dubna 1927, že schvaluje dotaci ze zemského rozpočtu na rok 1927 na stavbu okresního mostu přes řeku Malši. Dotace byla v maximální výši 30 % skutečných nákladů na stavbu. Podpora pro rok 1927 udělena ve výši 30 000 Kč. Zemské subvence se mohly proplácet podle nařízení vlády až ve čtvrtém čtvrtletí roku. Zemský správní výbor se také rozhodl, že subvence na roky 1928 a 1929 musí být ústavně schváleny jako položka v zemských rozpočtech. Nejvyšší částka dotace na jeden rok ze zemského rozpočtu byla 120 000 Kč.

Celková částka čerpaných subvencí pro stavbu mostu tedy činila 929 000 Kč. Státní subvence byly vyčerpány v maximální míře 559 000 Kč, zemské subvence byly vyčerpány ve výši 270 000 Kč a okresní subvence byly vyčerpány v maximální výši 100 000 Kč. Subvence pokryly necelých devadesát procent celkových nákladů, ve výši 1 049 590 korun a 56 haléřů, na stavbu Čapkova mostu.

Ale protože subvence byly vydávány ve splátkách a stavitel chtěl platit za odvedenou práci, musel si vzít spolek půjčku 300 000 Kč s úročením 5,25 procent od Spořitelního a záložního spolku pro farní osadu Doudleby. O této půjčce bylo jednáno na valné hromadě devátého dubna 1928 a byla schválena. Dne 10. července 1928 se usneslo zastupitelstvo obce Doudleby, že obec se zaručí za mostní spolek ve věci této půjčky, což bylo schváleno 6. října 1928 na zasedání okresní správní komise. Záložní spolek vyplatil peníze hotově 13. listopadu 1928. Tento dluh byl splacen podle vyjednaných podmínek do konce roku 1930.¹¹⁰

Od roku 1931 se již spolkové jmění nijak nenavyšovalo, kromě příspěvků členů. Zbylé peníze spolku byly vkládány, až do zániku spolku na konci roku 1937, do oprav a udržování mostů, nebo do rozvoje a zkrášlování obcí Doudleby a Straňan.

---

¹⁰⁹ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu, Subvence pro mostní spolek.

¹¹⁰ SOkA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu v Doudlebech, kart. 1.

8. Členská základna spolku

Lidé, kteří se přidali do mostního spolku v Doudlebech, chtěli, aby byla obec lepším místem pro život. Členové by se dali rozdělit do čtyř skupin. Do první skupiny se řadili místní rodáci, do druhé skupiny patřili lidé, kteří bydleli v Doudlebech, ale nenarodili se v nich, ve třetí skupině byli členové, kteří v Doudlebech vůbec nežili a poslední skupinou tvořili čestní členové spolku. Nejvíce členů patřilo do první skupiny, tedy místní obyvatelé Doudleb, nebo Straňan. Mnozí z nich se živili zemědělstvím, což je vcelku pochopitelné, takže v pokladní knize najdeme členské příspěvky většinou od rolníka, domkáře nebo chalupníka.¹¹¹ Malá část členů první skupiny se také živila například jako drobní obchodníci, hospodští nebo krejčí. Lidé, kteří žili v Doudlebech, ale nenarodili se tam, byli například řídící učitel Josef Janura, který zastával post jednatele spolku, řídící učitel Ferdinand Linha nebo farář Tomáš Zacharda. Do třetí skupiny členů, kteří nepocházeli z Doudleb ani tam nebydleli, patřili například českobudějovický radní Josef Träger, ale především předseda spolku F. M. Čapek. Čestní členové byli jmenováni pouze v období po stavbě mostu a patřily mezi ně osobnosti, které se nějakým způsobem zasadily o stavbu mostu, buď prací na projektu mostu, nebo pomohly při získávání subvencí pro jeho stavbu.

Vývoj počtu členů mostního spolku je naznačen v příloze. Spolek dosáhl nejvyššího počtu členů v roce 1906, poté drobně klesl a stagnoval do počátku první světové války. Během války členů výrazně ubylo z důvodů odvodu mužů na frontu a celkově špatné situace pro spolčování. V roce 1919 do spolku přibylo 25 nových členů. Ale malá činnost spolku zapříčinila znovu pokles počtu členů. Až v letech 1925 – 1926 se počet členů opět navyšoval, jak vzrůstal zájem o stavbu mostu v Doudlebech mezi veřejností. Počet členů spolku se ustálil kolem 50 a tento stav zůstal v podstatě stejný jen s malými výkyvy až do zániku spolku. V příloze jsem uvedl počty členů v tabulce a grafu,¹¹² bohužel jsem našel pouze některé roky, protože seznamy členů byly většinou nedatovány a v zápisech z valných hromad spolku se počty objevovaly pouze výjimečně.

Postava F. M. Čapka byla pro vznik spolku a jeho fungování klíčová. František Miroslav Čapek se narodil 27. ledna 1873 v Lišově. Vystudoval českobudějovickou a

---

¹¹¹ Soukromý archiv Jana Šimánka, Spolek pro zbudování mostu, pokladní kniha.

¹¹² Viz. tabulka č. 5 a graf č. 3.

píseckou reálku, a poté získal post učitele v Lišově a později ve Střížově.¹¹³ Jeho učitelská kariéra měla ale jen krátkého trvání. Po odchodu ze střížovské školy si našel místo poštovního úředníka nejdříve v Kralicích, později v Praze, Ústí nad Labem a nakonec se nastálo usadil na poště v Českých Budějovicích.

Již v mládí si oblíbil rodný kraj a jeho historii. Především se zajímal o život lidí v historicky zajímavých oblastech jižních Čech, jako je například Doudlebsko. Jako amatérský historik napsal řadu národopisných spisů a knih o jižních Čechách. První zájem projevil Čapek o postavu zbudovského rychtáře Jana Kubatu, který byl v roce 1581 popraven jako vůdce selského povstání. Čapek se o význam této historické postavy přel s pracovníky archivu v Třeboni a rozhodl se, že Kubatovi zřídí důstojný pomník. Z toho důvodu stál u založení spolku pro zrealizování jeho myšlenky. Samotný pomník byl odhalen u Zbudova v roce 1904, což byla událost velkého významu, kterou navštívilo tisíce návštěvníků z celého kraje. Díky své snaze se Čapek stal čestným občanem několika blatských osad. Jeho snahou bylo také otevření muzea ve Zbudově, ale k tomu nedošlo. Čapek se také snažil vybudovat pomník českobudějovickému purkmistru z 15. století, Ondřejovi Puklicovi ze Vztuh, což však nevyšlo.¹¹⁴

Čapek měl problémy se státními úřady a cenzurou, a proto byl několikrát zatčen a souzen, ale i přes to mu byl nabídnut mandát do říšské rady v roce 1906 od Mladočeské strany. F. M. Čapek se zapsal do historie Českých Budějovic tím, že jako první zachytil zprávu o vzniku samostatné republiky a shodil císařský znak z průčelí poštovního úřadu.¹¹⁵ Tento čin a celý vznik samostatné republiky zachytil ve své knize.¹¹⁶

V červnu 1919 byl Čapek jmenován českobudějovickým městským archivářem, přitom ale stále pracoval na poště jako poštovní inspektor. V tuto dobu sepsal spis o znaku Českých Budějovic, ale více se zajímal o oblast Doudlebska, se kterou se seznámil již v roce 1894, když se věnoval své práci o křtitelnici ve Střížově, ve které měl údajně být pokřtěn Jan Žižka z Trocnova.¹¹⁷ Svůj spis o Janu Žižkovi napsal k pětistému výročí jeho úmrtí v roce

---

¹¹³ Kopáček, J. a kol., Encyklopedie Českých Budějovic, České Budějovice 1998, s. 61.

¹¹⁴ Českobudějovické listy, 28. února 1996.

¹¹⁵ Rada, F. Když se psalo T. G. M., České Budějovice 1992, s. 42.

¹¹⁶ Čapek, F. M., Státní převrat v Českých Budějovicích, České Budějovice 1928.

¹¹⁷ Českobudějovické listy, 28. února 1996.

1924.¹¹⁸ Na Doudlebsku ho nejvíce zaujalo prastaré kultovní obětiště v Hrádku. Své poznatky shrnul v knize „Vzácná památka v jihočeském Doudlebsku“, ovšem tato práce je v některých pasážích dosti zkreslená.¹¹⁹

F. M. Čapek byl velmi důležitou osobou spolkového života Doudleb a jeho okolí. Měl lví podíl na založení spolku pro stavbu mostu v Doudlebech, který velmi ulehčil život obce a jejích obyvatel. S jeho pomocí také vzniklo 29. dubna 1927 v Doudlebech elektrárenské družstvo. Po stavbě mostu se F. M. Čapek soustředil právě na elektrifikaci obce a jeho zásluhou byly již v roce 1930 Doudleby zařazeny do programu elektrifikace. Dne 18. listopadu 1930 byla obec připojena na elektrickou rozvodnou síť a F. M. Čapek mohl slavit další úspěch.¹²⁰

Mezi Čapkovy zájmy patřilo především sbírání pověstí, zvyklostí a lidových řemesel na celém Doudlebsku. Za celý svůj život shromáždil velké množství národopisného materiálu a snažil se o vybudování národopisného muzea v Doudlebech, tento jeho záměr se nezdařil. Proto věnoval svou sbírku Lišovskému muzeu, které bylo ale v roce 1964 zrušeno a materiál byl převezen do Jihočeského muzea. F. M. Čapek umřel 27. února 1946 a je pochován na českobudějovickém hřbitově sv. Otýlie.¹²¹

Nejvýznamnější doudlebský rodák, který se zasloužil o stavbu mostu, byl jistě Josef Burda - Šejhl, který zastával po většinu trvání spolku funkci místopředsedy. Josef Burda se narodil 19. února 1864 ve Straňanech č. p. 14 v chalupě u Želiborů, jako druhorozený syn sedláka Josefa Burdy a Anny Šejhlové. Po smrti otce se o jeho výchovu staral strýc Šimon Šejhl, který hospodařil na statku V Doudlebech č. p. 10. Tento grunt Burda od strýce zdědil v roce 1890.¹²² Velmi ho ovlivnil jeho strýc Šimon Šejhl, například ho naučil rozumět dobytku a včelám, také se po jeho vzoru neoženil a snažil se o zvelebení obce, dokonce byl v letech 1901 - 1904 starostou. Josef Burda se přátelil s F. M. Čapkem. V roce 1905 stál u vzniku mostního spolku, a když byl v roce 1929 postaven most, splnil se mu jeho celoživotní

---

¹¹⁸ Čapek, F. M., Trocnov: studie historická, České Budějovice 1924.

¹¹⁹ Týž, Vzácná památka v jihočeském Doudlebsku, České Budějovice 1933.

¹²⁰ Obecní úřad Doudleby, Obecní kronika Doudleby 1921 – 1940.

¹²¹ Českobudějovické listy, 28. února 1996.

¹²² Soukromý archiv rodiny Burdů, Pozůstalost Josefa Burdy.

sen. Po zániku spolku v roce 1937 odešel z veřejného života v Doudlebech, zemřel v květnu 1941 v nedožitých 78 letech.¹²³

---

¹²³ Soukromý archiv rodiny Burdů, Pozůstalost Josefa Burdy.

9. Závěr

Ve své práci jsem se snažil o představení a popsání činnosti Spolku pro stavbu mostu v Doudlebech. Spolek byl založen v roce 1905 a jako mnoho jiných spolků, v té době, měl za svůj cíl zviditelnění obce a její rozvoj. V případě Mostního spolku v Doudlebech se o zviditelnění snažili jeho členové již od samého počátku a upozorňovali na těžký životní úděl doudlebských obyvatel, kterým každý rok hrozilo nebezpečí, protože přechod přes řeku Malši byl v době velké vody velmi nesnadný. Tento spolek se dá zařadit do kategorie hospodářských spolků, protože postavením mostu spolek podpořil ekonomickou situaci osady, ale nezaopatřoval své členy jako podpůrné spolky.

Zajímavé na Mostním spolku z Doudleb je jeho velký cíl. Doudleby, přestože přes to že měly dlouhou a bohatou historii, byly na počátku dvacátého století už jen malou obcí, jakých bylo po jižních Čechách mnoho. Státní úřední aparát nejevil o tuto oblast zájem, a tak i na velké množství žádostí na nápravu špatné situace s přechodem řeky Malše nebyl brán zřetel. Proto se obyvatelé Doudleb rozhodli, za velké podpory Františka Miroslava Čapka, založit mostní spolek, aby zviditelnili svůj problém mezi co nejvíce lidmi, a tím získali větší podporu při žádání o subvence na postavení mostu nebo jiné řešení. Po 24 letech usilovné práce, s několika přestávkami, se opravdu podařilo most postavit. Je ojedinělé, že spolek z malé obce jako byly Doudleby, dosáhl tak velkého cíle, jako je postavení nového betonového mostu.

Spolek, ale kromě svého velkého cíle (postavení mostu), měl mnoho dalších aktivit. Během své činnosti uspořádal, nebo se podílel na pořádání řady kulturních akcí od plesů a tanečních večírků, až po divadla či přednášky. Předseda spolku, F. M. Čapek, vedl veřejně přístupné přednášky o historii doudlebského kraje, Českých zemí nebo vyprávěl o dění ve světě. Spolek také ovlivňoval společenský a kulturní život v Doudlebech a Straňanech.

Prostředky spolek střídal pomalu, protože Doudleby byly chudou vesnicí, kde nebylo mnoho sedláků, kteří mohli přispět větší peněžní částkou. Členské příspěvky sice kryly dobře náklady spolku, o čemž svědčí stále stoupající trend spolkových úspor, ale na postavení mostu to bylo opravdu málo. Spolek žádal o dary všude ve svém okolí, ale většinou byl odmítnut. Pro spolek byly také zajímavé výdělků za prodej pohlednic, ale to vše bylo stále žalostně

málo pro zrealizování hlavního cíle. Vše se změnilo při povodních v roce 1925, kdy se o otázku mostu v Doudlebech začali zajímat politici a vysoce postavení úředníci. Finanční podpora byla tak masivní, že pokryla asi 90 procent celkových nákladů na stavbu Čapkova mostu. Z peněz, které spolek nashromáždil, se ještě postavil dřevěný most „U Žočků“, kde dnes stojí Biaggiho lávka. Oba mosty spolek opravoval a udržoval až do svého zániku.

Nejdůležitějším členem spolku byl bezesporu František Miroslav Čapek, který vedl spolek celou dobu jeho činnosti a zasloužil se i o jeho zviditelnění. Druhý nejvíce zasloužilý člen byl Josef Burda, sedlák z Doudleb, který si přál stavbu mostu po celý svůj život, protože v něm viděl velké zlepšení životní úrovně všech obyvatel Doudleb. Až do roku 1925 byla většina členů z Doudleb nebo Straňan. V době velkého zájmu o stavbu mostu se přidalo ke spolku několik členů, kteří nežili v Doudlebech např. Českobudějovický radní Träger. Od dokončení stavby mostu byly členové znovu pouze jen z Doudleb a Straňan.

Mostní spolek se výrazně zapsal do historie Doudleb, a proto si zasloužil zmapovat svou činnost. V obci existovalo ještě několik menších spolků, které by bylo možné zpracovat, a tak představit celkový spolkový a kulturní život v obci Doudleby. Nebo by bylo možné porovnat dva mostní spolky z Doudleb a Besednic, protože oba spolky pro stavbu mostu jsou výjimečné, a bylo by možná zajímavé zjistit vzájemné odlišnosti.

10. Seznam zkratek

(ed.) - edice

C. k. – císařský, královský

č. - číslo

č. p. – číslo popisné

kart. - karton

KNV - Krajský národní výbor

kol. - kolektiv

m - metr

ONV - Okresní národní výbor

q - metrický cent

ROH – revoluční odborové hnutí

ř. z. – Říšský zákoník

s. - strana

Sb. - sbírka

SOkA - Státní okresní archiv

11. Použitá literatura a prameny

Prameny

Obecní úřad Doudleby, Obecní kronika Doudleby 1921 – 1940.

Obecní úřad Doudleby, Kronika sboru dobrovolných hasičů 1896 – 1940.

SOkA České Budějovice, Spolek pro zbudování mostu přes Malši.

SOkA České Budějovice, Místní národní výbor Doudleby, Kronika obce Doudleby 1948 – 1967.

Soukromý archiv Jana Šimánka, Mostní spolek v Doudlebech.

Soukromý archiv rodiny Burdů z Doudleb, Pozůstalost Josefa Burdy.

Dobový tisk

Budweiser Zeitung, č. 66, 28. srpna 1929.

Hlas lidu, č. 92, 27. srpna 1929.

Jihočeské listy, č. 67, 28. srpna 1929.

Národní listy, č. 239, 31. srpna 1929.

Národní politika, č. 239, 25. srpna 1929.

Prácheň, č. 34, 31. srpna 1929.

Republikán, č. 64, 23. srpna 1929.

Stráž lidu, č. 63, 27. srpna 1929.

Technický jih, č. 9 – 10, 5. října 1929.

Venkov, č. 201, 28. srpna 1929.

Internetový odkaz

http://www.manuscriptorium.com/Site/CZE/volne_dostupne_dokumenty.asp, 20. 12. 2010

Literatura

- ČAPEK, František Miroslav, *Vzácná památka v Jihočeském Doudlebsku*, České Budějovice 1933.
- DRAŠAROVÁ, Eva, *Společenský život v Čechách v období neoabsolutismu – spolky padesátých let 19. století*, In: *Paginae historiae* 1, 1992, s. 128 – 166.
- TÁŽ, *Soupis právních předpisů a dokumentu ke spolčovacím právu z fondu Státního ústředního archivu v Praze od poloviny 18. století do roku 1918*, Sborník archivních prací 40, 1990, č. 2, s. 297 – 344.
- DUBSKÝ, Bedřich, *Pravěk Jižních Čech*, Blatná 1949.
- DUSIL, Václav - KLIMENT, Josef, *Spolky, shromáždění a politické strany podle práva československého*, Praha 1936.
- HRDINA, Karel – BLÁHOVÁ, Marie (edd.), *Kosmova kronika česká*, Praha 2005.
- JANÁK, Jan – HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, *Dějiny správy v českých zemích do roku 1945*, Praha 1989.
- KOPÁČEK, Jiří, a kol., *Encyklopedie Českých Budějovic*, České Budějovice 1998.
- LAŠŤOVKA, Marek, *Pražské spolky. Soupis pražských spolku na základě úředních evidencí z let 1895 – 1990*, Praha 1998.
- MYSLIVEČEK, Milan, *Velký erbovník 1*, Plzeň 2005.
- PROFOUS, Antonín, *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny Díl I.*, Praha 1947.
- TÝŽ, *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny Díl IV.*, Praha 1957.
- PULEC, Václav, *Doudleby*, České Budějovice 1926.
- RADA, František, *Když se psalo T. G. M.*, České Budějovice 1992.
- ŠIMÁNEK, Jan, a kol., *Doudleby – Historie, památky, tradice*, Doudleby 2008.
- VESELÁ, Renata, *Spolkový zákon v praxi některých brněnských fakultních spolků (1919 - 1952)*, Brno 1995.

12. Seznam příloh

Příloha 1 – Tabulky a grafy

Tabulka č. 1 Vývoj majetku spolku (částky vždy připadají na konec kalendářního roku)

Tabulka č. 2 Seznam míst, kde spolek žádal o dar v letech 1905 - 1906

Tabulka č. 3 Pokladní deník spolku z roku 1907

Tabulka č. 4 Rozložení nákladů na stavbu Čapkova mostu

Tabulka č. 5 Počet členů spolku

Graf č. 1 Vývoj majetku spolku (částky vždy připadají na konec kalendářního roku)

Graf č. 2 Rozložení nákladů na stavbu Čapkova mostu

Graf č. 3 Počet členů spolku

Příloha č. 2 – Fotografie Doudleb

Obr. č. 1 Letecký pohled na Čapkův most

Obr. č. 2 Pohled na Doudleby z ptačí perspektivy

Příloha č. 3 – Most přes řeku Malši

Obr. č. 3 Stará lávka, která stála na místě dnešního mostu, a byla stržena povodní

Obr. č. 4 Pohled na starou lávku od jejího pilíře

Obr. č. 5 Plán stavby mostu pod jezem z roku 1919, červeně je vyznačen současný most

Obr. č. 6 Nákres nového mostu

Obr. č. 7 Lešení při stavbě Čapkova mostu

Obr. č. 8 Nový most po dokončení

Obr. č. 9 Pilíř mostu s letopočtem jeho postavení

Obr. č. 10 Pamětní deska na Čapkově mostě

Obr. č. 11 Lávka „u Žočků“ která byla postavena spolu s betonovým mostem

Obr. č. 12 Čapkův most dnes

Příloha č. 4 – Slavnostní otevření mostu

Obr. č. 13 Fotografie domu ozdobeného na slavnostní otevření mostu

Obr. č. 14 Děti vítali návštěvníky slavnosti

Obr. č. 15 Slavnostní průvod

Příloha č. 5 – Členové spolku

Obr. č. 16 F. M. Čapek s krojovanou družinou na schodech před kostelem v Doudlebech

Obr. č. 17 Záběr na pohlednici, kde F. M. Čapka shazuje rakouskou orlici ze zdi poštovního úřadu v Českých Budějovicích

Obr. č. 18 Pohlednice s portrétem F. M. Čapka a záběrem hlavy sochy rychtáře Kubaty

Obr. č. 19 Josef Burda

Obr. č. 20 Josef Burda léčil dobytek lidem z celé vsi

Příloha č. 6 – Písemnosti spolku

Obr. č. 21 Žádost o finanční dar spolku z roku 1906

Obr. č. 22 Přední strana deníku spolku, do kterého se zapisovaly valné hromady a výborové schůze

Obr. č. 23 Přední strana pokladní knihy

Obr. č. 24 Ukázka z pokladní knihy

Obr. č. 25 Přední strana knihy přijaté a odeslané korespondence

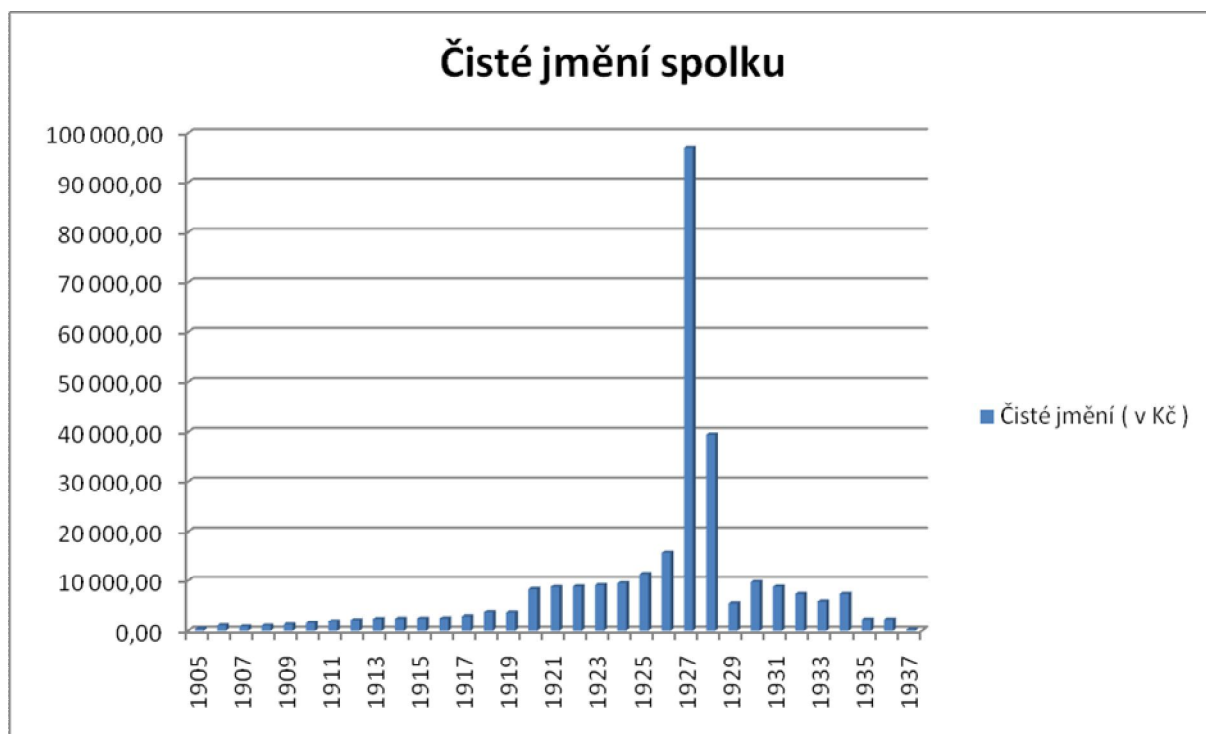
Obr. č. 26 Ukázka z první strany knihy přijaté a odeslané korespondence

Tabulky a grafy

Tabulka č. 1 Vývoj majetku spolku, částky vždy připadají na konec roku

Přehled finančních zdrojů spolku			
Rok	Čisté jmění (v Kč)	Rok	Čisté jmění (v Kč)
1905	378,93	1922	8 859,41
1906	1 077,54	1923	9 136,91
1907	851,39	1924	9 492,01
1908	1 021,47	1925	11 373,71
1909	1 297,50	1926	15 687,54
1910	1 574,18	1927	96 888,23
1911	1 940,18	1928	39 459,65
1912	2 209,84	1929	5 519,00
1913	2 443,52	1930	9 739,75
1914	2 490,52	1931	8 808,03
1915	2 528,52	1932	7 378,23
1916	2 546,52	1933	5 892,10
1917	2 968,65	1934	7 398,10
1918	3 798,83	1935	2 341,55
1919	3 750,77	1936	2 341,60
1920	8 347,36	1937	241,60
1921	8 753,41		

Graf č. 1 Vývoj majetku spolku, částky vždy připadají na konec roku

Tabulka č. 2 Seznam míst, kde spolek žádal o dar v letech 1905 - 1906

Část 1

Zaslané žádosti o dary v letech 1905 - 1906				
Obecní úřady			Městské úřady	
Besednice	Kvítkovice	Stříbřec	Bechyň	Náchod
Bokovsko	Ledenice	Střížov	Benešov u Prahy	Německý Brod
Borkovice	Lhota u Borovan	Svatý Ján	Beroun	Nepomuk
Borovany	Libín	Štěpánovice	Blatná	Netolice
Boršov	Libnič	Todeň	Brandýs nad Labem	Neveklov
Bošelec	Lipí	Trhové sviny	Březnice	Nové Strašecí
Branná	Lipnice	Třebeč	Bukovsko	Nový Bydžov
Branšov	Lišov	Třebíň	Čáslav	Nymburk
Břehov	Litvínovice	Třebotovice	Černovice	Pacov
Březi	Ločenice	Velechvín	Česká Třebová	Pardubice
Břilice	Lutová	Velešín	České Budějovice	Pelhřimov
Buková	Mahouš	Vlkovice	Český Brod	Písek
Cep	Měchov	Vrábče	Dobříš	Plzeň
Čakov	Mladé	Vyhlavy	Domažlice	Počátky
Čakovec	Mladošovice	Zaliny	Dvůr Králové	Poděbrady
Čejkovice	Mohuřice	Zborov	Hlinsko	Polička
Černice	Mojné	Zbudov	Horažďovice	Polná
Češnovice	Munice	Zlatá Koruna	Hořice	Praha
Dasné	Mydlovary	Zliv	Hradec Králové	Přelouč
Dechtář	Náhří	Zvíkov	Humpolec	Přeštice
Dobrá voda	Nesmeň	Žabovřesky	Husinec	Příbram
Dobřejice	Munice		Chlumeck nad Cidlinou	Příbram
Domanín	Mydlovary		Choceň	Radomyšl

Doňov	Náhří		Chomutov	Rakovník
Doubravice	Nesmeň		Chotěboř	Rokycany
Drahov	Nová ves		Chrudim	Roudnice pod Řípem
Dráčov	Olešnice		Jaroměř	Sedlc
Dubné	Oselno		Jičín	Sedlčany
Dunajovice	Ostrohov		Jilemnice	Slané
Habří	Ostrohov - Újezd		Jílová	Soběnov
Hluboká nad Vltavou	Otěvěk		Jindřichův Hradec	Stará Boleslav
Holubov	Pašice		Kamenice nad Lipou	Strakonice
Homole	Pištín		Kardošova řečice	Stráž
Hosín	Plástovice		Kladno	Strmilov
Hrachoviště	Plav		Kolín	Sušice
Hůrka	Poříčí		Kouřim	Štěchovice
Chlum u Besednic	Purkarec		Kralovice	Tábor
Chlum u Křemže	Roudné		Kumžak	Trutnov
Chlum u Třeboně	Rožnov		Kutná Hora	Třebechovice
Chlumeck u Hluboké	Rudolfov		Lanškroun	Týn nad Vltavou
Jaronice	Římov		Ledeč nad Sázavou	Veselí nad Lužnicí
Jarošov	Řípec		Lomnice	Vlachovo Březí
Jílovice	Sedlc u Pištína		Louny	Vlašim
Kamenný Újezd	Selc u Římova		Lytomyšl	Vodňany
Klikov	Slabošovice		Mělník	Volyně
Kojákovice	Slavče		Merklín	Vysoké Mýto
Komařice	Slavče		Milevsko	Zbiroh
Koudrač	Slověnice		Mirovice	Zbraslav
Křemže	Stráž		Mladá Boleslav	Žamberk
Křenovice	Strážkovice		Mladá Vožice	Žatec
Kumžak	Strmilov		Mnichovo Hradiště	Žebrák

Část 2

Zaslané žádosti o dary v letech 1905 - 1906			
Farní úřady	Národní jednota Pošumavská	Firmy	Ostatní
Besednice	Boršov	Akciová továrna na výrobu umělých hnojiv	Antoním Voříšek statkář v Českých Budějovicích
Borovany	Brloh	Antonín Kováč knihařství	František Voříšek, statkář v Remlových Dvorech
Boršov	Čakov	Cukrovar Josefa ze Schwarzenberku	Hospodářsko-lesnickému spolku České Budějovice
Čakov	Černice	Čeněk Ašenbryl vinárna	Hraběti Bokvojovi na Nových Hradech
Černice	České Budějovice	Český akciový pivovar	Jakub Sponar kanovník v Českých Budějovicích
Dobrá voda	Český Krumlov	Dominik Kočvara obchod se smíšeným zbožím	Josefa Lorencová statkářka v Řimově
Dubné	Čtyři Dvory	František Beránek výčep lihovin	Knížeti Schwarzenberkovi v Třeboni
Hluboká nad Vltavou	Dobrá voda	František Braudner obchod se smíšeným zbožím	Martin Říha biskup v Českých Budějovicích
Husinec	Dubné	František Šinko obchod se smíšeným zbožím	Okresní výbor České Budějovice
Kamenný Újezd	Hluboká nad Vltavou	František Vichta velkoobchod se smíšeným zbožím	Okresní výbor Hluboká nad Vltavou
Křemže	Holubov	Jan Dvořák obchod se železným zbožím	Okresní výbor Lišov
Ledenice	Hosín	Jan Chott továrna na hospodářské stroje	Okresní výbor Trhové Sviny
Lišov	Kamenný újezd	Josef Effmert obchod se smíšeným zbožím	Ředitelství spořitelny v Českých Budějovicích
Olešnice	Křemže	Josef Effmert obchod se železným zbožím	Ředitelství záložny v Českém Krumlově
Pištín	Ledenice	Julius Škrlaud výroba strojů na stavbu mlýnů	Ředitelství záložny v Českých Budějovicích
Rudolfov	Lipí	Karel Stiegelmaier knihkupectví	Tomáš Pfauser kanovník v Českých Budějovicích
Řimov	Lišov	Kordina a spol. továrna na nábytek	Václav Macek kanovník v Českých Budějovicích
Soběnov	Mladé	Ladislav Kleim obchod se smíšeným zbožím	Velkostatek Plavnice
Střížov	Netřebice	Leopold Hájíček obchod se železným zbožím	Velkostatek v Komařicích

Svatý Ján	Pištín	Měšťanský pivovar	Zemský výbor Praha
Štěpánovice	Radostice	Monopol továrna na vaječná těsta a sodovku	
Trhové Sviny	Rozpoutí u Kaplice	Patzák a Hromádka výroba cementového zboží	
Velešín	Rudolfov	První ČB. továrna na smaltované plechové nádoby	
Zlatá Koruna	Římov	Příhoda a Dnazer výroba cukrovinek	
	Suché vrbné	Rudolf Čížek výroba kovového zboží	
	Zahájí	Tužkárna Národní podnik	
	Zborov	Václav Dvořák obchod se železným zbožím	
	Zlatá Koruna	Václav Novák obchod s vínem	
	Zubčice	Vincenc Břečka obchod se smíšeným zbožím	
		Vojtěch Ferus obchod s vínem	

Tabulka č. 3 Pokladní deník spolku z roku 1907

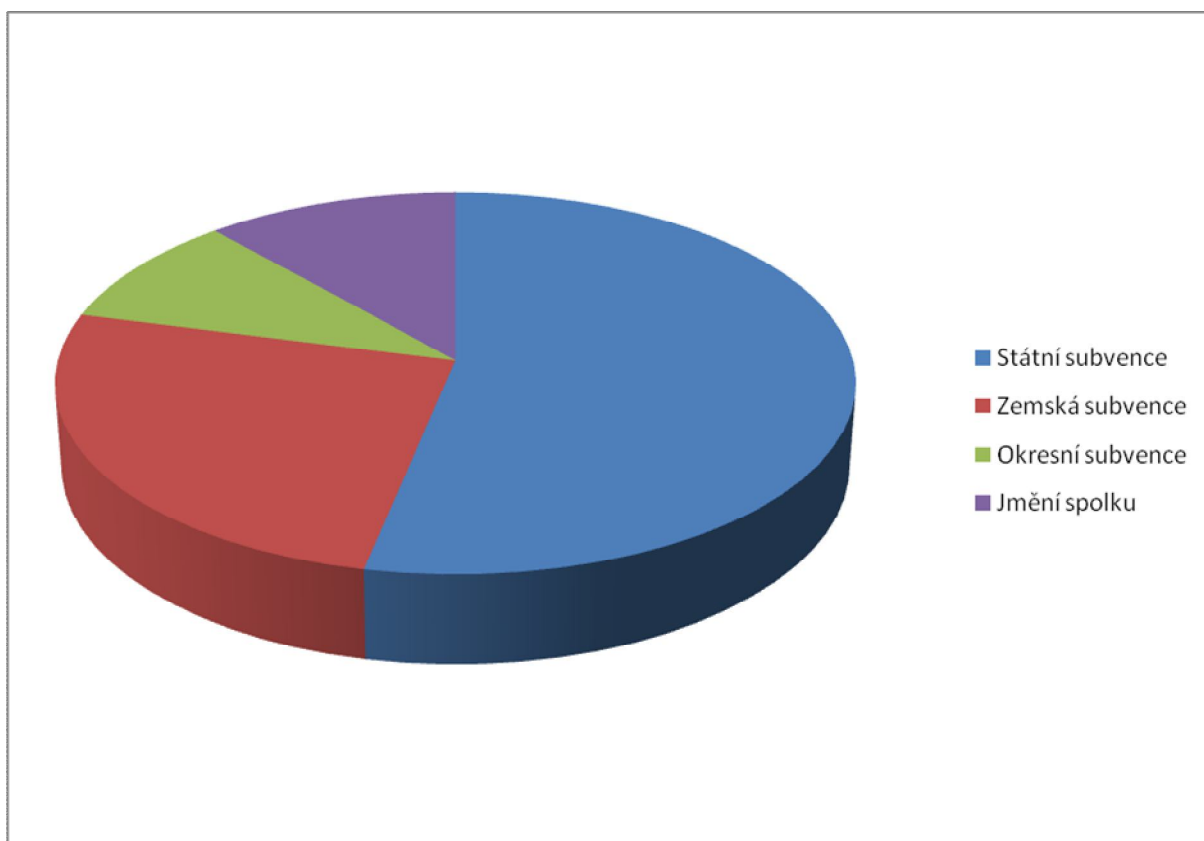
Pokladní deník spolku rok 1907					
Číslo	Datum	Název položky	Příjem	Pohledávky	Výdej
1	1.1.	Přeneseno z minulého roku	1 263,93	640,00	1 241,49
2	9.1.	Ples u Františka Šimečka	86,92		
3	9.1.	Vydání při plese za hudebníky			48,00
4	30.1.	Dar od obce Doudleby - Straňany	50,00		
5	5.2.	Sbírka při svadbě Martina Brabce a Marie Dvořákové	30,20		
6	10.2.	Sbírka při plese v Plavě	6,00		
7	8.5.	Z pokladničky u Františka Šimečka	7,00		
8	8.5.	Z pokladničky u Jana Saidla	2,00		
9	8.5.	Z pokladničky u Františka Musila	2,80		
10		Nádeníkům za změření šířky mostu			4,00
11	16.6.	Nejmenovaný dárce	2,30		
12	16.6.	člen František Lisner	11,00		
13	16.6.	Člen Martin Turek	2,00		
14	16.6.	František Miroslav čapek	4,00		
15	16.6.	František Sedláček	1,00		
16	16.6.	Jan Kubata ze Střížova	2,00		
17	16.6.	Jan Drbout při svadbě	3,48		
18	27.6.	Náklady na plány mostu			350,00
19	11.8.	Sbírka při divadle v Doudlebech	30,00		
20	10.10.	Výlohy za vodoprávní řízení			114,30
21	10.10.	Náklady na posli a útratu			19,40
22	3.11.	Učitel Kubín z Plava	60,00		

23	29.11.	Večírek u Františka Šimečka k odchodu řídicího učitele	16,10		
24	1.12.	Z prodeje pohlednic	28,30		
25	1.12.	Z pokladničky u Františka Musila	5,00		
26	7.12.	Z pokladničky u Františka Šimečka	3,70		
27	18.12.	Nákup knihy u knihkupce Kováče			4,9
28	25.12.	Při přednášce pana Fořta ve škole	14,70		
29	25.12.	Jízdenka na vlak			6,74
30	31.12.	Výtěžek z ochotnického divadla v Plavě	11,75		
31	31.12.	Silvestrovský večírek ve Straňanech	0,74		

Tabulka č. 4 Rozložení nákladů na stavbu Čapkova mostu

Pokrytí nákladů na stavbu mostu v Doudlebech		
Státní subvence	559 000 Kč	53,26%
Zemská subvence	270 000 Kč	25,72%
Okresní subvence	100 000 Kč	9,53%
Jmění spolku	120 590 Kč	11,49%
Celkem	1 049 590 Kč	100,00%

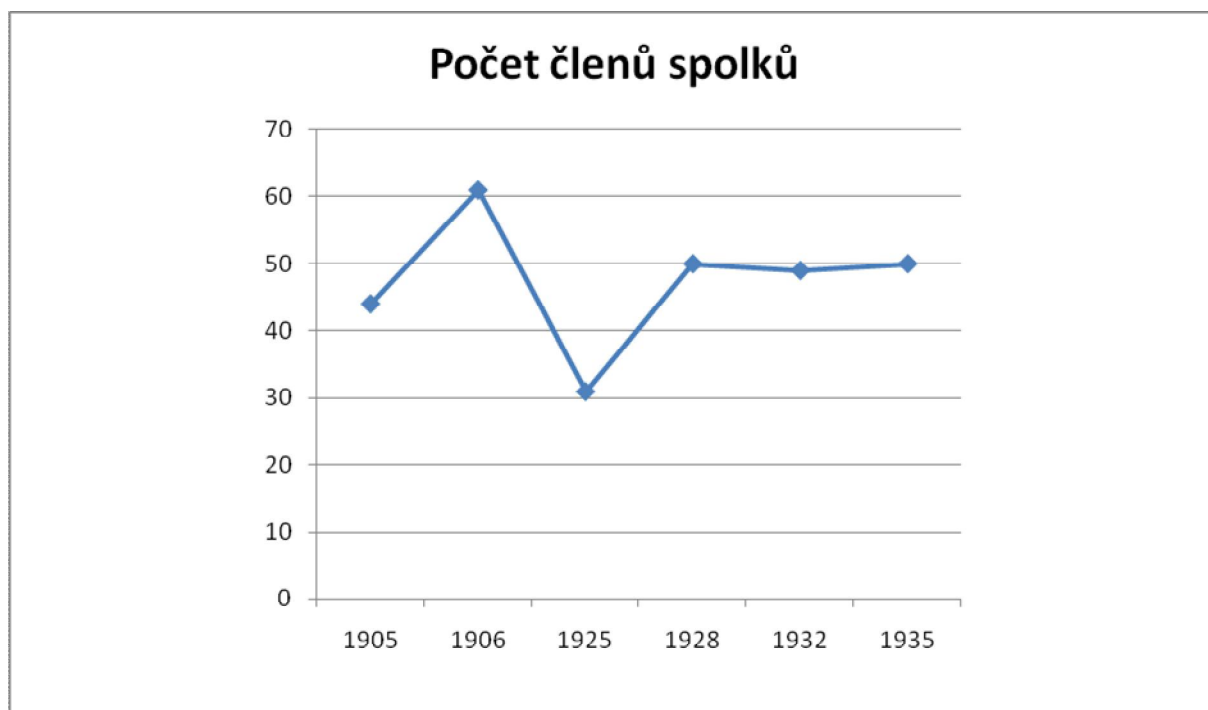
Graf č. 2 Rozložení nákladů na stavbu Čapkova mostu

Tabulka č. 5 Počet členů spolku

Počet členů spolku	
Rok	Počet členů
1905	44
1906	61
1925	31
1928	50
1932	49
1935	50

Graf č. 3 Počet členů spolku

Obrázková příloha

Příloha č. 3 - Fotografie Doudleb

Obr. č. 1 Letecký pohled na Čapkův most

Obr. č. 2 Pohled na Doudleby z ptačí perspektivy

Příloha č. 4 - Most přes řeku Malši

Obr. č. 3 Stará lávka, která stála na místě dnešního mostu, a byla stržena povodní

Obr. č. 4 Pohled na starou lávku od jejího pilíře

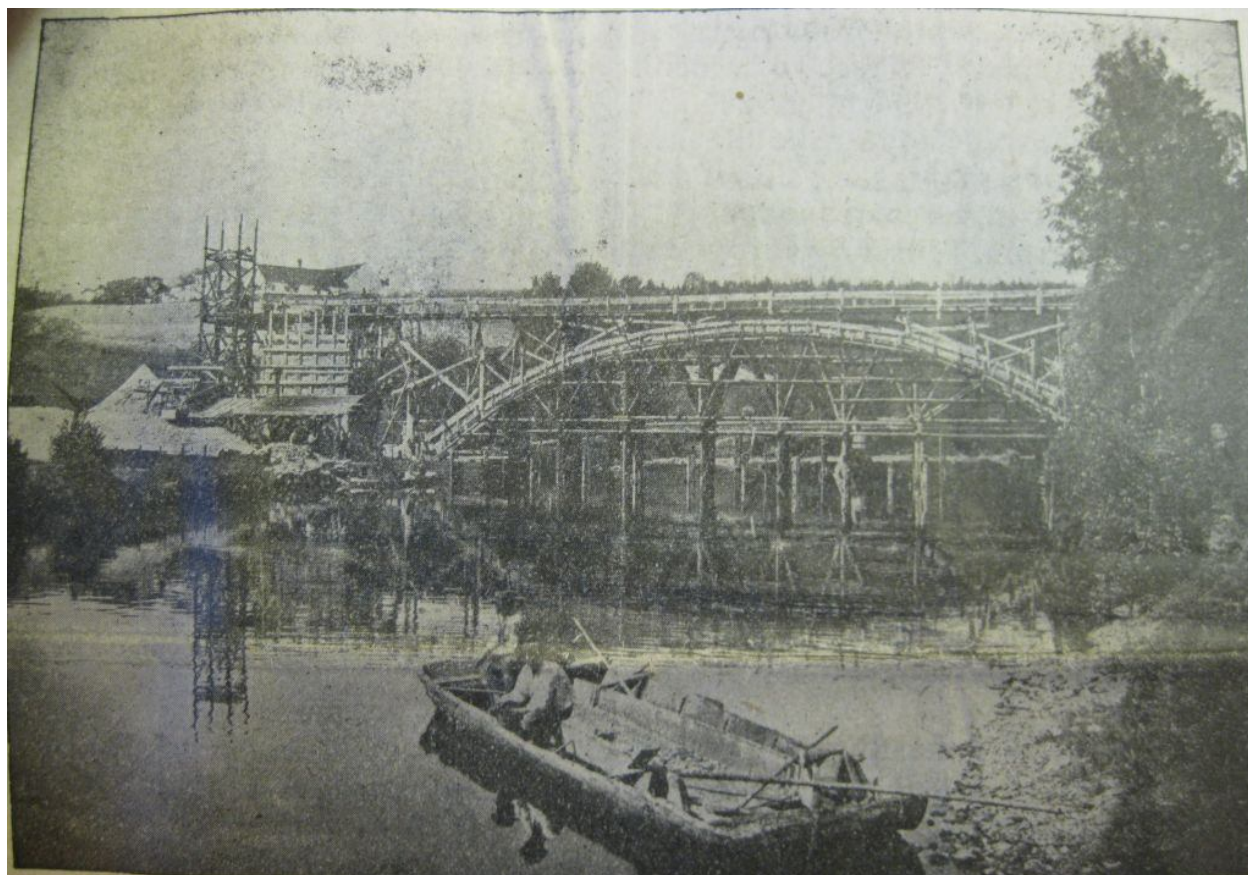
Obr. č. 5 Plán stavby mostu pod jezem z roku 1919, červeně je vyznačen současný most

Obr. č. 6 Nákres nového mostu

Obr. č. 7 Lešení při stavbě Čapkova mostu

Obr. č. 8 Nový most po dokončení

Obr. č. 9 Pilíř mostu s letopočtem jeho postavení

Obr. č. 10 Pamětní deska na Čapkově mostě

Obr. č. 11 Lávka „u Žočků“ která byla postavena současně s betonovým mostem

Obr. č. 12 Čapkův most dnes

Příloha č. 5 - Slavnostní otevření mostu

Obr. č. 13 Fotografie domu ozdobeného při příležitosti slavnostní otevření mostu

Obr. č. 14 Děti vítali návštěvníky slavnosti

Obr. č. 15 Slavnostní průvod v den otevření nového mostu

Příloha č. 6 - Členové spolku

Obr. č. 16 F. M. Čapek s krojovanou družinou na schodech před kostelem v Doudlebech

Obr. č. 17 Záběr na pohlednici, kde F. M. Čapka shazuje rakouskou orlici ze zdi poštovního úřadu v Českých Budějovicích

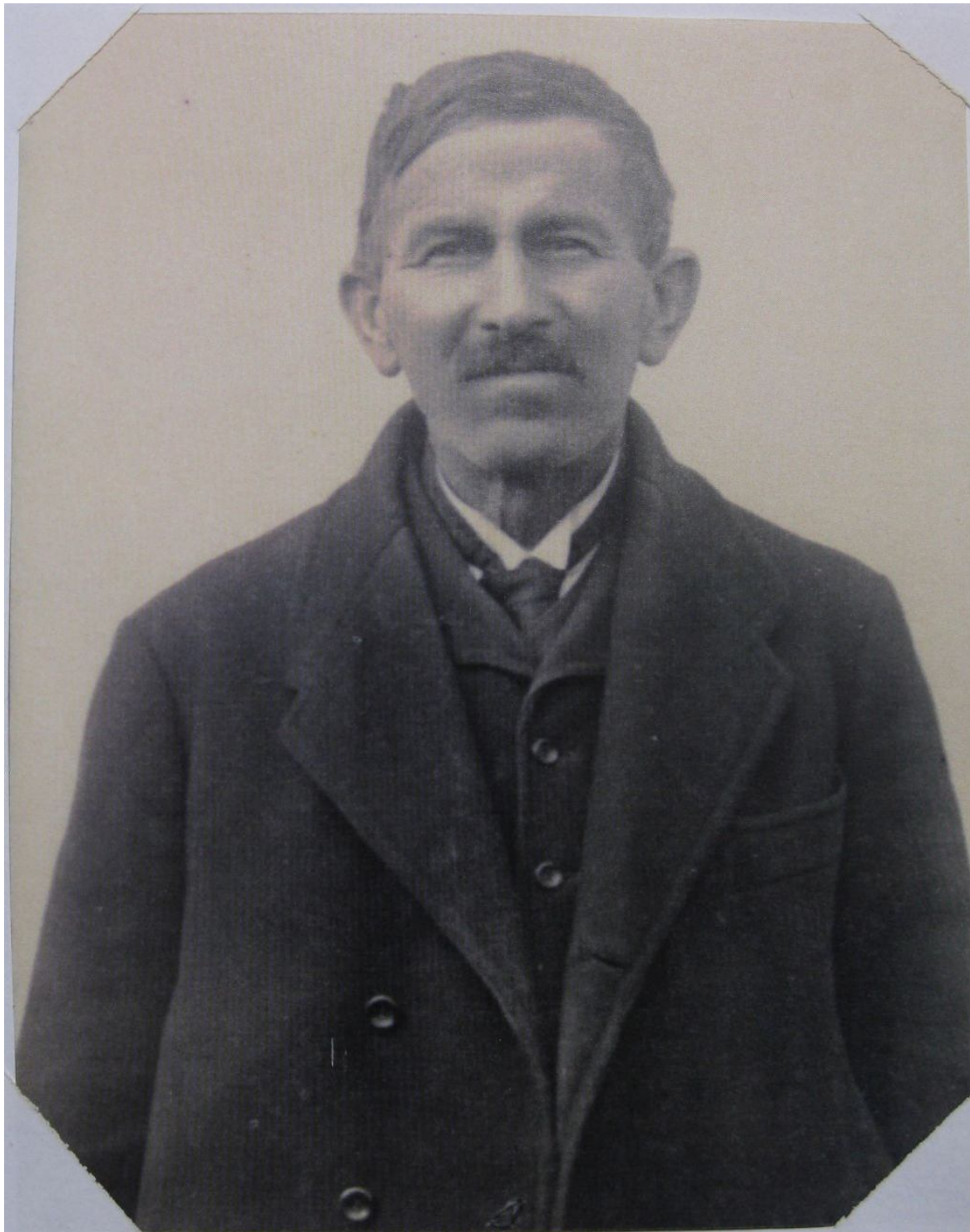

Obr. č. 18 Pohlednice s portrétem F. M. Čapka a záběrem hlavy sochy rychtáře Kubaty

Obr. č. 19 Josef Burda

Obr. č. 20 Josef Burda léčil dobytek lidem z celé vsi, proto se nechal vyfotografovat s býkem

Příloha č. 7 – Písemnosti spolku

Obr. č. 21 Žádost o finanční dar spolku z roku 1906

Rok od roku stihána jest obec Doudleby citelnými, ba zhusta krutými pohromami a povodněmi. Na oko tiché vlny řeky Malše mění se za nepohody v dravý živel, který s břehů nenasytně uchvacuje a bezohledně odnáší nejen veškeru slibnou úrodu, ale i tolika mozoly vzdělanou půdu. Za okamžik má doudlebský rolník sklizeno, na čem celý rok do úpadu lopotil, nač se v létě těšil, hodlaje v zimě zlepšiti své bytí a dostáti svým povinnostem. Leč i jiného zla bývá Malše původkyní. Neodnese-li již úrodu, zne- možní aspoň z pravidla její dopravu pod krov, neboť při náhlém rozvodnění nelze naprosto přes brod jeti, nemá-li lidský život i život dobytčat vydán býti nebezpečí utonutí. A kolik lidských životů padlo již dravému proudu za oběť! Jsou to svízele nevypsateľné, jichž dosah dovede málokdo posouditi.

Proto usneslo se obyvatelstvo doudlebské, pokusiti se aspoň částečně je odstraniti a to **úpravou břehů a zřízením mostu přes Malši**. Ano je ale většinou malorol- nictvo a cíle svého v dohledné době — samo na sebe jsou odkázáno — těžce by do- sáhlo, zřídilo podepsaný spolek, jenž — spoléhaje na štědrost šlechetných duší — uvolil se tento úkol na svá bedra vzíti.

Dovoluje si tudíž tento ku všem přátelům a příznivcům šlechetných myšlenek pozdvihnouti svůj prosebný hlas a za laskavé rozhojnění fondu pro zřízení mostu, který nejen odčiní steré stesky, bědy a útrapy, ale — spojuje okolní osady na obou březích rozložené — i mnohého prospěchu přinese, snažně žádati. Příspěvky přijímá buď spolek sám neb obecní úřad v Doudlebech, pp. Komářice.

Za spolek pro zbudování mostu přes Malši v Doudlebech:

Jos. Burda,
místopředseda.

Ferd. Linha,
jednatel.

Fr. Vávra,
starosta obce, pokladník.

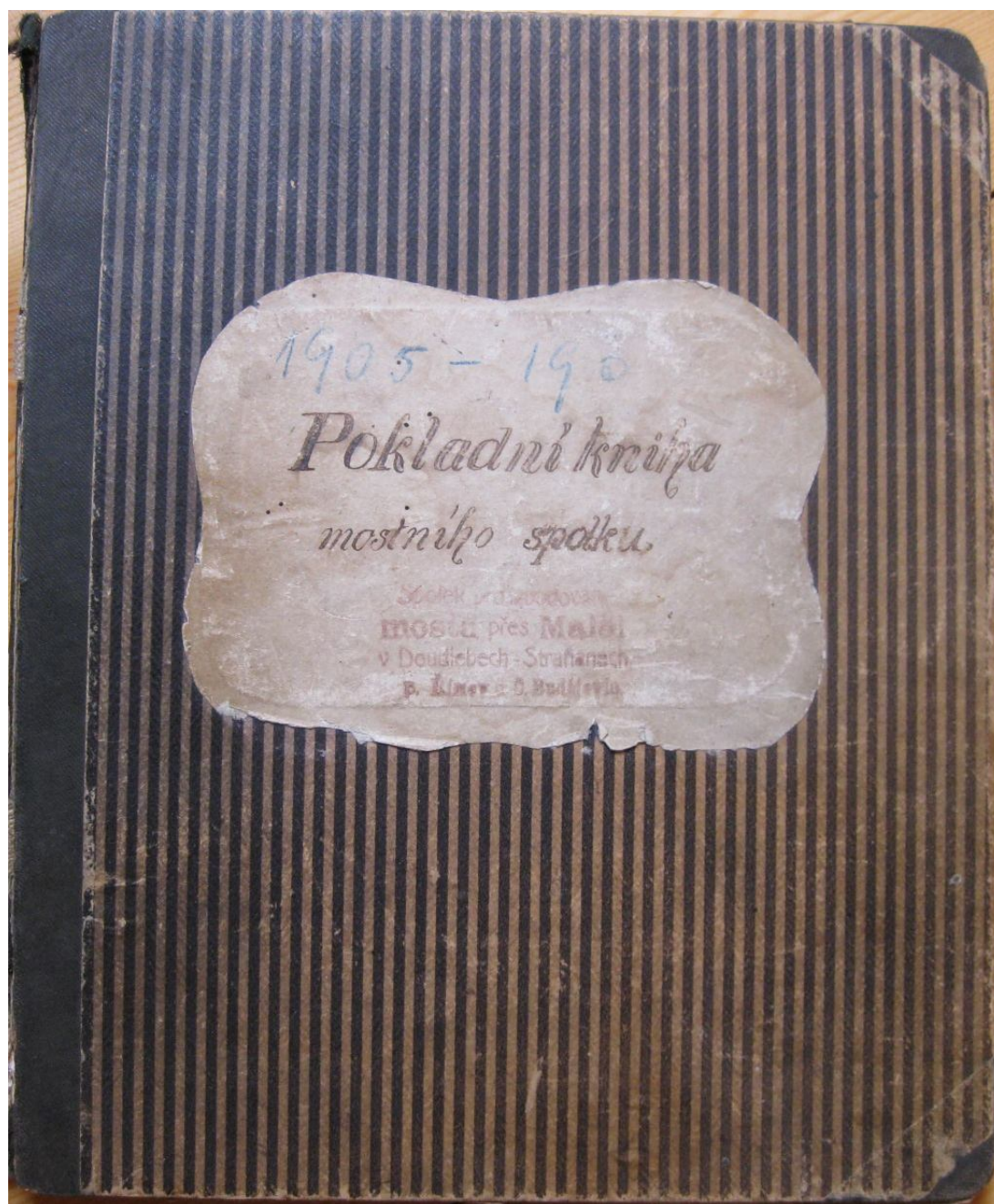
Fr. Mirosl. Čapek,
předseda.

Tomáš Zacharda, farář, **Jan Šejhar,** **Fr. Šejhar,** **Martin Menšík,** **Jan Klíma,** **Fr. Šimeček,**
Fr. Benák, **Václav Paleček,** **Fr. Chýňava,** **Vojtěch Burda,** **Josef Dvořák,** rolníci z Doudleb-
Straňan, výboři.

Obr. č. 22 Přední strana deníku spolku, do kterého se zapisovaly valné hromady a výborové schůze

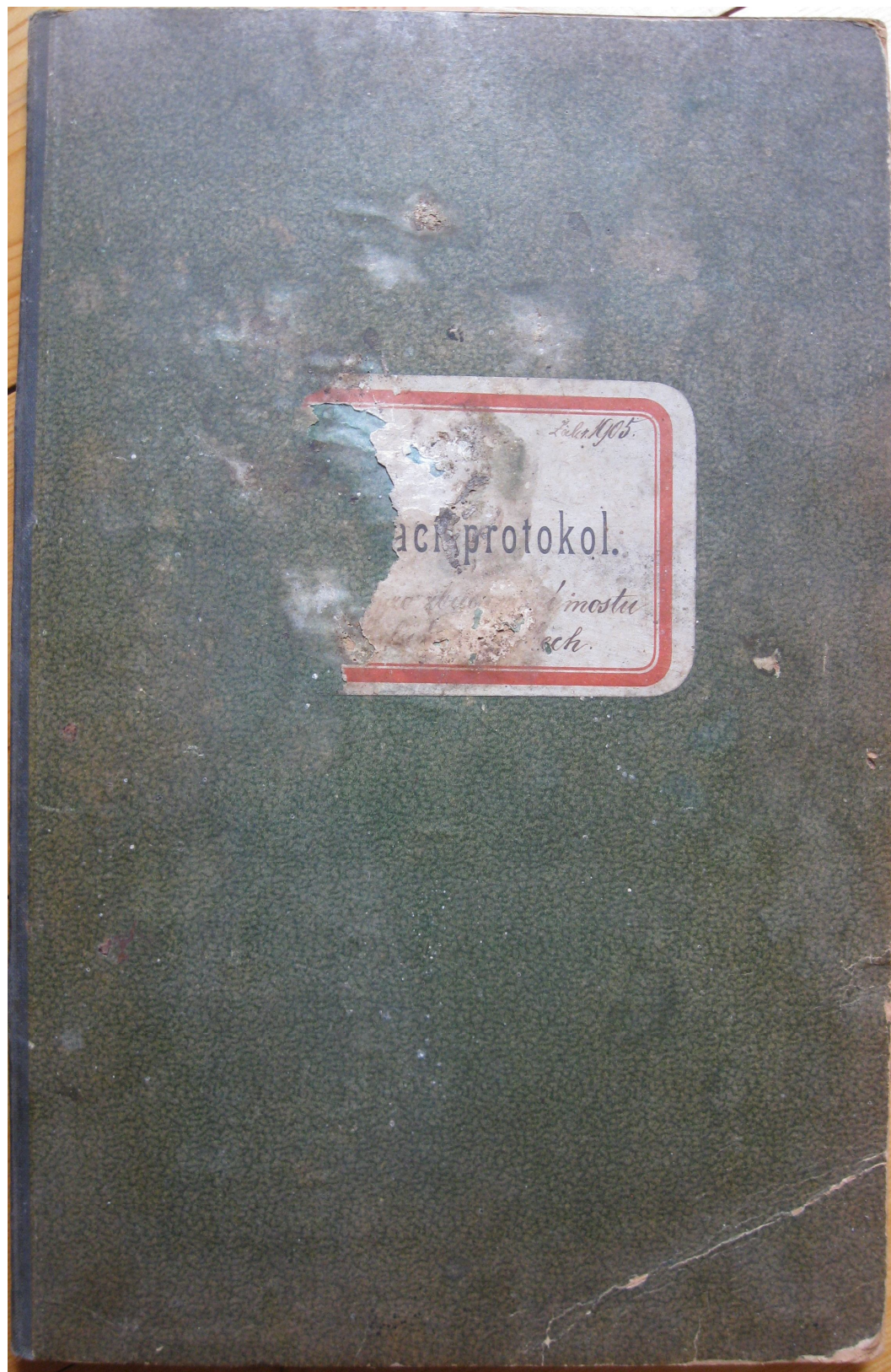
Obr. č. 23 Přední strana pokladní knihy

Obr. č. 24 Ukázka z pokladní knihy

Príjem			Denník						
Príjem	Príjem	Skutčno	Príjem	Príjem	Príjem	Príjem	Príjem	Príjem	
za knihy u p. Kováča 10. mája		5 60	1) Filip Jan Linha (som na jidišti)	2					
za zálohy o. Budějovické		120	2) P. B. z. Hejmani	2					
za knihu v záloze		30	3) Jan Kubala z. Přízora	1					
na známku 22		1 77	4) Martin Menšik	2					
		66	5) Vojtěch Brudka	2					
za zálohy o. Budějovické		170	6) p. Fr. M. Čapek z. Budějovic	20					
<p>Das. 10. prosince 1905 vyplácel se na zálohu dlužníkem z. j. 100 Kč v. 17. v. Doudlebska z. p. 100 Kč 100 Kč. M. B. z. B. z. 100 Kč spolky složit. 100 Kč. 100 Kč 100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.</p>			7) p. Ferd. Janda	2					
100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.	50		8) Ferd. Linha z. j. 100 Kč.	2					
100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.		30	9) Fr. Šejha	2					
100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.		10	10) Jan Šejha	2					
100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.		10	11) Rudolf Kriz	1					
100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.		80	12) Fr. Čyž	2					
100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.		2	13) Jan Klma	2					
100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.		22	14) Jan Vavra	1					
100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.	10		15) Václav Dobut	2					
100 Kč. 100 Kč. 100 Kč.		8 30	16) Fr. Vavra	2					
			17) Alois Kala z. j. 100 Kč.	2					
			18) Tomáš Záhradka z. j. 100 Kč.	1					
								52	

Obr. č. 25 Přední strana knihy přijaté a odeslané korespondence

Obr. č. 26 Ukázka z první strany knihy přijaté a odeslané korespondence

B. 1005. Jednací protokol.

Číslo jednací	Kterého měsíce a dne podání došlo	Odkud spis došel, jeho číslo tam a číslo	Věc, již se spis podaný týče	Jaké se stalo vyřízení, ke komu a krátký obsah vyřízení	Kdy byl kus vyřízen	Kterého dne a jak byl kus vyřízen	Poznamenání registraturní
1			Zahájení výboru spolku pro zbudování mostu přes Malý zářez, žádost schválení stanov v 5 exemplářích	na p. h. místodržitelství Praxe prostřednictvím p. h. okr. hejtmanství v Budejovicích	4-8		
2	15	o h. místodržitelství Praxe ze dne 13. 11. 1905	rozslajíc 1 stejnopis stanov pro zbu- dování mostu, vytvoření se spolku pod názvem "Spolek pro zbudování mostu, přelévání Boudlebeců"	Sp. přednosti	15		
3			Spolek pro zbudování mostu, kde oznámuje ustanovující schůzi na den 13. 11. 1905 s programem	p. h. okr. hejtmanství v Budejovicích	16		
4			Spolek pro zbudování mostu, kde oznámuje volbu funkcionářů.	Dto	25		
5			Spolek pro zbudování mostu, kde zadá práce o ustanovující schůzi k provedení	provedení "Jihocelých kámen"	26		
6			Dto	provedení "Boudlebeců"	Dto		
7			Zaslání se žádostí o podporu pro zbudování mostu (práva)	střednímu výboru v Budejovicích	19		
8			Dto	střednímu výboru v Tel. Březce	Dto		
9			Dto	zemskému výboru v Praze	Dto		
0			Dto	ředitelství žalobní v Budejovicích	Dto		

Na stránkách z Act. Kraje v C. Budejovicích. — Tiskem J. Poláka.